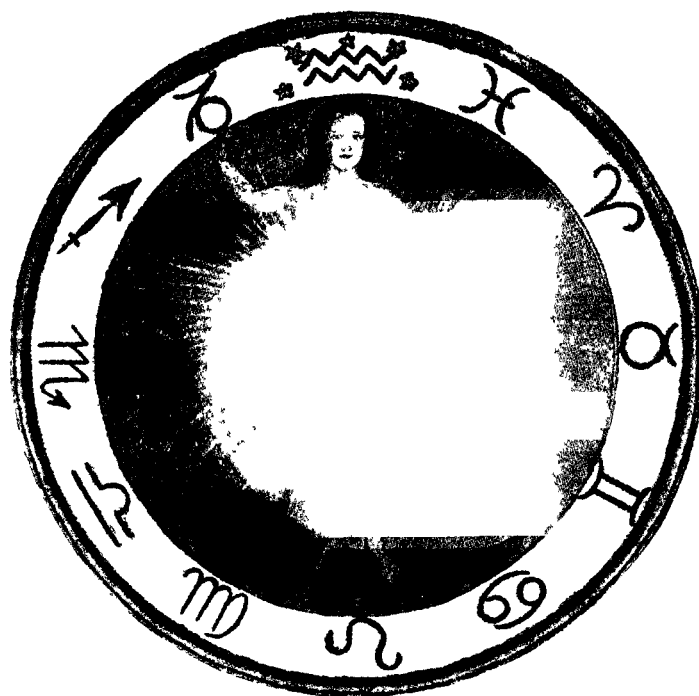

ЖИТНО ✎ ✎ ЗЪРНО

КН. 3. ☆ ГОДИНА ШЕСТА ☆ 1931.

СЪДЪРЖАНИЕ

* * *	Съзнателно творчество въ живота.
В. Пашовъ	Наука и животът.
В. Ангеловъ	Налъгането на материята.
Пр. Мжлфордъ	Силата на слънцето.
* * *	Уводъ къмъ кабалата.
Л. Лулчевъ	Отъ миналото на българитъ.
Л. Лулчевъ	Землетресенията и слънчевитъ петна.
А. Томовъ	Основното социално противоречие.
Б. Боевъ	Подемъ въ биологията.
Т.	Стъпки.
* * *	Вѣсти.
* * *	Книгописъ.

S O M M A I R E

* * *	Création consciente dans la vie.
VI. Pachoff	La science et la vie.
V. Anghéloff	La pression de la matière.
Pr. Mulford	La force du soleil.
* * *	Introduction à la cabale.
L. Loultcheff	Du passé des Bulgares.
L. Loultcheff	Les tremblements de terre et les taches du soleil.
L. Thomoff	Contradiction fondamentale de la vie sociale.
B. Boëff	Renaissance dans la biologie.
Т.	Les pas.
* * *	Nouvelles
* * *	Livres nouveaux.

ЖИТНО ЗЪРНО

ГОД. VI.

КН. 3.

* * * * *

Съзнателно творчество въ живота.

Най-ценното за насъ е животътъ; а той самъ по себе си е проява на Великата Реалностъ. Животътъ самъ по себе си е най-великата музика и поезия и най-големата разумностъ. Това сж качества на самия животъ. И когато човѣкъ изгуби музикалността, поезията и разумността въ живота си, животътъ му се обезсмисля, става анормаленъ и се раждатъ всички болезнени състояния. Музиката, поезията и разумността сж свързани съ човѣшката воля, сърцето и ума. Това сж три основни принципи, които действуватъ въ Битието; това сж три есенциални сили, които въ своята цѣлокупностъ и отношения създаватъ природата и човѣка.

Подъ думата „умъ“ разбираме първичната есенция въ свѣта. Умътъ го разглеждаме като символъ, задъ който стои Първичната Реалностъ.

Подъ думата „сърце“ разбираме втори принципъ, втора сила и есенция, която ние наричаме Любовь, която носи живота и създава чувствата въ насъ.

А волята, това е третиятъ принципъ или есенция, отъ която е създаденъ материалниятъ свѣтъ.

За да осмислимъ живота си и да можемъ да го използваме за нашия растежъ, трѣбва да имаме една положителна наука, която да е обоснована върчу фактитѣ. Фактитѣ самъ по себе си е една далечна истина, свързана съ нѣкаква реалностъ; но фактитѣ трѣбва да се поставятъ въ съотношение съ живота, за да иматъ значение за насъ. Фактитѣ разбрани и поставени въ извѣстно съотношение помежду си, образуватъ законитѣ; законитѣ, това сж пжтища по които разумниятъ животъ върви. А законитѣ, събрани и подведени подъ една обща основа, образуватъ принципитѣ. А принципитѣ въ своята цѣлокупностъ образуватъ човѣшката разумностъ. Разумността е сборъ, не механически, а чисто органически, на принципи, закони и факти. И когато човѣкъ има на разположение фактитѣ, законитѣ и принципитѣ, ще се добере до истинскитѣ мегоди за реализиране стремежитѣ на своя духъ.

Въ човѣка има една сила, която тласка човѣшкия духъ къмъ работа. Тази вътрешна сила ние може да не я схващаме съ съзнанието си. Това го наричатъ нагонъ, инстинктъ въ позитивната наука, но споредъ окултната наука, това е потикътъ на Първичната Реалностъ, който отначало не се схваща отъ индивидуалното съзнание; но въ дългия процесъ на живота съзнанието дохожда въ онази фаза, когато този

стремежъ и потикъ се осъзнава. Този моментъ го наричатъ пробуждане на човѣшкото съзнание или пробуждане на висшата разумностъ въ човѣка. Тогазъ човѣкъ дохожда до онова живо знание, което ще го постави въ контактъ съ разумнитѣ сили на Живата Природа, и човѣкъ ще може да реализира всичкитѣ си благородни мисли и желания. А сега хората иматъ добри желания и стремежи, но нѣматъ знания и методи, по които да ги реализиратъ, и затова правятъ грѣшки и пресѣпления.

Споредъ твърдението на херметическата школа, тъмнината, която пречи на човѣшкото съзнание да схване правилно нѣщата и му съдействува да грѣши въ своитѣ прояви, е въ зависимостъ отъ срѣдата и материята, презъ която минава съзнанието. Съ факта, който е извѣстенъ като грѣхопадане, нашата слънчева система и частно земята навлиза въ една такава областъ отъ космическото пространство, където сж действували извѣстни динамически разрушителни сили, свързани съ материя, останала отъ далечни минали култури, които сж оставили въ нея всичкитѣ си отрицателни мисли и желания. Тази областъ може да се сравни съ една долина на смъртта, където се разлагатъ органически трупове и създаватъ атмосфера невъзможна за живѣне. Попаднала въ такава срѣда отъ космическото пространство, земята преживѣва голѣми катаклизми, тогазъ и нейната ось се наклонява и се измѣнятъ и условията на органическия животъ върху нея. Тогава се явява месоядството въ свѣта, борбата и антагонизма между хората и се зараждатъ социалнитѣ конфликти и противоречия. Но сега вече се намираме въ една епоха, когато нашата земя и цѣлата слънчева система излизатъ изъ тази тъмна зона на невежеството и се приближаватъ къмъ едно ново съзвездие, което въ окултната наука наричаме Ал. . . и което е невидимо за сега. То е едно отъ най-мощнитѣ съзвездия, където нашата земя ще се преустрои, сжщо и нашитѣ тѣла. Ще стане едно такова преустройство а човѣшкия организъмъ и умъ, каквито човѣчеството никога не е виждало. И Христосъ е дошълъ отъ това съзвездие, за да покаже на хората методитѣ и принципитѣ на разумния животъ. Той дойде да даде една наука, която да се приложи въ живота и да освободи човѣка отъ робството на смъртта. Но хората не го разбраха и си създадоха една религия и църква, която кръстиха съ неговото име. Но Христосъ нѣмаше за цѣлъ да създава религия, а искаше да научи хората, какъ да градятъ, като дадатъ ходъ на божественото въ себе си.

Свѣтътъ и животътъ сж въ едно прогресивно състояние и день следъ день човѣкъ се мѣни, а съ това се менятъ и формитѣ и отношенията; а сегашнитѣ хора мислятъ, че извѣстни порядки установени веднѣжъ, трѣбва да бждатъ вечни, извѣстни вѣрвания да бждатъ постоянни — такива нѣща не сжществуватъ въ природата. Законъ е, че всичко въ Космоса подлежи на развитие. Единственото нѣщо, което остава неизмѣнно, това е Първичната Причина, тъй както центърътъ въ единъ кръгъ не се измѣня, а окръжността е въ движение.

Животътъ е единъ вътрешенъ резултатъ на човѣшкия духъ. И отъ живота ние можемъ да сждимъ, какъвъ е духътъ на човѣка въ неговото проявление. Какъвто животътъ е по-нормаленъ, толкова духътъ е по-силенъ. Щомъ животътъ е болезненъ, това показва, че чо-

вѣшкиятъ духъ е слабъ. Въ такъвъ случай човѣкъ трѣбва да знае, че има една вътрешна дисхармония между него и Природата. И днешни-тъ хора страдатъ именно по тази причина.

Животътъ, който сега хората живеятъ, е резултатъ на миналото, на мислитѣ и стремежитѣ на миналото. Но човѣкъ не трѣбва да живѣе само съ миналото, а трѣбва винаги да внася нѣщо ново. Въ момента, въ който човѣкъ се отрече да възприема живота, тъй както се проявява сега и да придобива и гради въ себе си, ще стане една вътрешна промѣна въ него и ще спре процеса на живота. По този пътъ човѣкъ ще дойде до обезсмисляне на живота. Затова човѣкъ не трѣбва да спира процеса на живота въ себе си. А за да даде правилень ходъ на живота, човѣкъ преди всичко трѣбва да знае, какъ да се храни. При храненето човѣкъ трѣбва да приведе въ хармония своитѣ мисли, чувства и воля и всички клетки да взематъ хармонично участие при храненето, защото отъ анормалното и механично хранене се раждатъ повечето болести.

За да се съгради едно ново общество, трѣбва преди всичко хората да бждатъ здрави; а за да бждатъ здрави, трѣбва да знаятъ да се хранятъ, да знаятъ да мислятъ и чувствуватъ правилно. За да се съгради новото общество, трѣбва хората да иматъ новъ и високъ идеалъ, който да е стимулъ въ тѣхния пътъ. Само при единъ високъ идеалъ и права мисль, човѣкъ ще може да помогне преди всичко на себе си и тогазъ ще може да помо не и на другитѣ хора; но не може ли човѣкъ да помогне на себе си, не може да помогне и на другитѣ, не може да бжде и работникъ за едно ново общество. Човѣкътъ на новото общество трѣбва да се справи и съ най-голѣмитѣ врагове на живота — болестта и смъртта. А за да се освободи човѣкъ отъ смъртта, трѣбва да измени своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Каквито сж мислитѣ на човѣка, такива сж и неговитѣ желания; а каквито сж желанията му, такива ще бждатъ и физиологическитѣ процеси въ организма. И науката погледната отъ това гледище, добива своя вътрѣшенъ смисль. Защото науката преди всичко трѣбва да ни научи, какъ да строимъ нашия организъмъ и нашия характеръ; това е ценното въ нея. А днесъ строежътъ на човѣшкия организъмъ става отъ силитѣ на природата безъ участието на нашето съзнание, и вследствие на това човѣкъ попада и подъ действието на тъй нареченитѣ негативни сили въ природата, които по закона на внушението при-саждатъ извѣстни качества и енергии въ организма, които иматъ една тенденция, противоположна на тази на човѣшкото съзнание. По сщия начинъ, чрезъ закона на наследствеността, който е само единъ изразъ на закона на внушението, се предаватъ и престѣпленията отъ поколение на поколение. Затова съзнанието на човѣка трѣбва да бжде будно и да противодействува на това внушение, което се изявява ту като наследствени склонности, ту като подсъзнателни стремежи. Това е, което сегашнитѣ хора трѣбва да работятъ и проучаватъ. Затова ни е потрѣбна една наука, която да ни помогне въ това отношение. И когато въ окултната наука се казва, че човѣкъ трѣбва да бжде свързанъ съ Първичната Причина, това е, за да може да направи онова контравнушение, за да може да пречисти своитѣ мисли, жела-

ния и действия, и да може да се прояви разумният живот и да се реализира щастието.

И новото, което сега се внася въ нашия свят чрез новите идеи и мисли, не се създават сега, но те са резултат от дейността на разумни сили и ние трябва само да отворим умовете и сърцата си, да ги възприемем и приложим. И човек не може да постигне нищо въ света, ако не върва въ това, което иска да постигне. Напр. ученикът, който започва да учи музика, ако няма способност въ себе си и ако сам не върва въ тази способност, никога не може да стане музикант. И ако човек мисли само хубави и разумни работи, тези негови мисли ще обиколят земята, ще проникнат въ умовете на хората, и те ще почнат да ги реализират. По този закон това, което сега е невъзможно, ще стане възможно. Всяка мисъл, която проникне въ човешкия ум, оставя извѣстенъ отпечатък върху нѣкой органъ въ тѣлото. Затова съвременните хора, които желаятъ доброто и щастието на човѣчеството, трябва да даватъ ходъ само на правилните и хармонични мисли. И човекъ трябва да знае съ какви мисли трябва да се занимава въ даденъ моментъ на примѣръ за съграждане и усиляване на своите очи, на своя носъ; устни, чело, вежди и т. н. За съграждането на всеки органъ, човекъ трябва да се занимава съ специфични мисли, които именно са носители на силите и материалите за изграждането на този органъ. Защо всеки споредъ рода си е свързанъ съ строителните сили въ Природата. Това е пътятъ за съзнателния градежъ на човешкия организъмъ и характеръ. А ако човекъ са оставя на случая и не контролира и направлява мислите си, такъвъ ще бѣде и резултатътъ му. Човекъ трябва да влѣзе въ съзнателна връзка съ силите, които строятъ организма му. Само по този пътъ човекъ ще уреди живота въ себе си, ще се добере до законите на творчеството и съзнателната работа, и тогазъ ще може да помогне и на другите, на обществото.

За да могатъ хората да си помагатъ, трябва преди всичко да изхвърлятъ отрицателните мисли отъ съзнанието си и всеки да пожелава и препраша на приятелите и близките си най-красивите и най-хубавите мисли. Само така ще се създаде онова взаимно предразположение и братско чувство, и светътъ ще се радва на истинско творчество и прогресъ.

Нервната система на съвременните хора не съответствува на енергиите, които минаватъ презъ нея, не може да ги издържа. И затова тя е ослабнала и се изражда.

Настава една нова епоха въ света, въ която невидимиятъ святъ е взелъ безвъзвратно решение, което скоро ще се осъществи. Дейността на всички лоши хора ще се ограничи, и ще се явятъ онѣзи умните, благородните, които са готови да се жертвуватъ за благото на човѣчеството. Тѣзи, които разбератъ закона, че човекъ за човека не е вълкъ, а братъ, ще са носителите на новата култура.

Вл. Пашовъ.

Наука и животъ.

Отъ незапомнени времена ученитъ и философитъ се стремятъ да опредѣлятъ, що е животътъ и какъвъ е неговиятъ произходъ. Всевъзможни теории сж измислени, за да разрѣшатъ загадката. По едно време и позитивната наука въ лицето на биологията ни каза, че животътъ се самозаражда отъ мъртвата материя и единъ физико-химиченъ процесъ. Но теориитъ сж като еднидневки, всѣки день се смѣняватъ, и науката днесъ е безъ мнение по въпроса. И затова тя се заема сега само съ изучаване процеситъ и законитъ. по които се проявява живота.

Животътъ не се създава, а само се проявява. Че живѣемъ, това е фактъ; и най-голѣмата реалностъ, която познава съвременниятъ човѣкъ, е животътъ, защото всички го живѣемъ. А сжщината и произходътъ на живота сж второстепенни въпроси въ случая. Важниятъ въпросъ е — да живѣемъ и да проучимъ законитъ, по които животътъ се развива, за да не му противодействуваме а да му съдействуваме. Трѣбва да проучаваме въпроса, какъ да живѣемъ разумно, да проучаваме методитъ и пжтищата ни разумния животъ. А животътъ, който самъ по себе си е разуменъ, носи и методитъ за приложение въ себе си. Това именно проучаване на законитъ и методитъ на живота, проявенъ въ природата и въ човѣка е обектъ на истинската наука.

Науката представлява въ случая онзи стремежъ на човѣшкия умъ да схване и разбере законитъ, които действуватъ въ Битието, да намѣри съотношенията на нѣщата и взаимната зависимостъ и обусловеностъ на процеситъ и явленията, и да открие методитъ за приложението на тѣзи закони както въ външната техника на живота, така и въ строежа на човѣшкия организъмъ и характеръ. Това прави окултната наука, която проучава Живота и Битието въ тѣхната цѣлокупность, а не изучава само единични и разпокжсани факти и процеси.

Но съвременната позитивна наука върви по другъ пжтъ. Тя борави само съ единични факти или редъ едноредни факти и гради своитъ дисциплини и специалности, като не търси вътрешната връзка и взаимна зависимостъ между всички процеси и явления въ Битието. А тази база на изслѣждане я довежда до доста едностранчиви и непълни изводи и заключения.

Основно положение въ окултната наука е, че Космосътъ представя едно единно цѣло, единъ живъ организъмъ, въ който има съотношение, зависимостъ и вътрешна връзка между всички процеси и явления. При това органическо схващане на Космоса, нѣма мѣсто за онази разпокжсаностъ на процеситъ и явленията. Тукъ не става въпросъ за анулирането на нѣкои процеси, но въпроса ни е, че всички процеси сж въ взаимна зависимостъ. Напримѣръ, така нареченитъ механични процеси сж въ зависимостъ отъ физиологическитъ процеси, които сж нѣщо повече отъ физико-химични, а тѣзи последнитъ сж въ зависимостъ отъ психическитъ процеси. Физиологическитъ процеси сж въ прѣка завистмостъ отъ желанията и чувствата, а тѣзи последнитъ — отъ мислитъ.

Изхождайки отъ това основно положение за вътрешната връзка, между всички процеси и явления въ Космоса, окултната наука по-

ставя и друго едно основно положение — че процеситъ въ Битието не сж еднократни и прекжснати, а многократни и непрерывни. И ако съвременнитъ хора не могат да схванатъ процеситъ въ тѣхната непрерывность, то е въ зависимостъ отъ тѣхното съзнание, което опредѣля и възможноститъ на тѣхнитъ органи за възприятие. Отъ тукъ и едностранчивостта и непълнотата на съвременната наука и невъзможността ѝ да даде отговоръ на жизненитъ въпроси и изисквания на нашето време. За да дойде човѣчеството до истинското знание, трѣбва да има предъ видъ горнитъ две положения.

Съвременната наука въ всичкитъ си специалности се е добрала до извѣстни знания, и всички тѣзи знания сж впрегнати въ техниката; и съвременната цивилизация е ненадмината въ техническо отношение. И въпреки че всичко е насочено, за да ошастливи човѣка, щастieto бѣга отъ цивилизования човѣкъ. Като че ли всичкото това знание нѣма отношение къмъ реалния животъ на човѣка, било като общество или индивидъ. Съвременното научно знание нѣма отношение къмъ действителния животъ на човѣка, индивида и обществото, а има отношение само къмъ външната техническа страна на живота. Техническата страна е само средство за улеснение, но тя не е сжществениятъ елементъ, за да може човѣкъ да живѣе разуменъ и щастливъ животъ. Ако бѣше така, то при днешното състояние на техниката човѣкъ трѣбваше да бжде най-щастливъ, а имаме обратното.

Съвременнитъ хора както мислятъ и живѣятъ, смѣтатъ, че нѣма отношения между начинитъ на тѣхното живѣене и резултатитъ и послѣдствията въ живота. Тѣ искатъ да си живѣятъ, както тѣ разбирагъ, и да се удоволствуватъ въ живота и пакъ да бждатъ здрави, красиви и щастливи. Но такъвъ произволъ въ природата нѣма — въ природата всички процеси и явления сж подчинени на разумни закони, и който върви по тѣхъ, ще има и здравие, и щастие, и успѣхъ въ живота. За да дойдемъ до тѣзи закони на живота, потрѣбно ни е знание.

Така че, знанието, за да бжде полезно, преди всичко трѣбва да има отношения къмъ реалния животъ на човѣчеството — индивидуалния и общественя. И знанието придобито въ различнитъ дисциплини — като физика, химия, биология и пр., трѣбва да се преведе и пренесе въ тѣй нареченитъ „хуманитарни“ науки. Съвременната окултна наука прави това, изхождайки отъ принципа за зависимостта и съотношението между всички явления и процеси. Въ тази посока трѣбва да насочи изслѣдванията си и позитивната наука, ако иска да бжде истински полезна за човѣчеството и за да не изгуби почвата подъ нозетъ си и да заприлича на срѣдновѣковната схоластика. Защото споредъ окултната наука, само онова знание е ценно и полезно за хората, което има отношение къмъ живота имъ, не само въ неговата техническа, но и въ неговата органическа и психологическа страна.

Така че, животътъ на съвременното човѣчество зада бжде разуменъ, и за да се избѣгнатъ излишнитъ противорѣчия, потрѣбно е знанието. Животъ безъ знание е животъ въ тъмнина, защото знанието само по себе си е свѣтлина, която освѣтява пътя на живота. Но както казахъ, това знание трѣбва да почива върху цѣлокупното проучване на действителността, а не само върху извѣстенъ родъ факти или само

върху известна част от действителността. До като знанието е обосновано върху отделен род факти, а не изследва цялостността, не можем да имаме живото знание, което да може да ни даде методи за приложение. И въ съвременната наука и знание е необходим онзи синтетичен елемент, онази синтетична мисъл, която да обедини знанието и да го обоснове върху един органически процес. Тук далеч не става въпрос за подобен синтез, какъвто представлява съвременната философия, но говоря за един жив синтез, където нещата (елементите на знанието) да бъдат поставени въ органическа и генетическа връзка. Това значи да се намърят реалните съотношения между всички явления и процеси, и върху тази база да извадим методите и правилата за един разумен живот при най-малкото съпротивление на срѣдата.

Изхождайки от основното положение, че има съотношение между всички процеси и явления въ Битието, не можем да абстрахираме биологическия и психологически живот на човѣка от живота на самата природа. Съвременните учени сж смѣшни, когато се съпостави тяхното твърдение, че човѣк е дете на природата, съ тяхните механически схващания за природата. Какъ е възможно човѣк, който е дете на природата, да бъде разумен, а природата, която го е родила, да бъде неразумна. За окултната наука човѣк е дете на природата, но за нея и природата е разумна, и даже много по-разумна и съзнателна от човѣка. Това и логически, и фактически е вѣрно. Природата е жива, и човѣк е жив — и има разумни отношения между тези два живота; има взаимодействие. Човѣк влияе на природата, и природата влияе на човѣка. А сега ни разказват, че човѣк е дете на природата, — но установяват само едни механически отношения между тях — природата ни представят мъртва, а човѣка — жив, природата неразумна, а човѣка — разумен. Тук нѣма никаква логика; според окултната наука има тѣсна връзка между живота на човѣка и процесите и явленията, които стават въ природата; защото казах вече, има съотношение между тези два живота, връзка и обмяна има. Затова трѣбва да изучаваме природата и човѣка като живи и разумни обекти, и по такъв начин ще се доберем до законите, по които работи животът въ природата и човѣк. Тогаз ще се доберем до великото знание, какъ да живѣем — а днес човѣчеството има най-голяма нужда от методи, какъ да се живѣе разумно. Животът носи методите вътре въ себе си, но ние трѣбва да ги схванем чрез нашето съзнание и да ги приложим.

Като казвам, че днес е потребен един синтез, разбирам, че трѣбва да се даде ново направление на нашите научни изследвания. Трѣбва да престанем да се занимаваме съ отделните процеси сами по себе си, а да проучаваме пакъ по аналитичен път цялостността, но като имаме предвид, че Космосът е живо цяло, и че процесите въ него сж непрекъснати, и че има тѣсна зависимост между живота на човѣка и явленията на Природата. Само едно знание, изградено на тази база, може да направи хората щастливи и да им отвори вратите на един нов свят и живот. И това знание най-напредъ има отношение към личния и обществен живот. Това знание може да ни го даде само окултната наука на Всемирното Бѣло Братство.

В. Ангеловъ

Налѣгането на материята

Въ цѣлокупния и веченъ космиченъ животъ физическия свѣтъ заема сжщото мѣсто и се намира въ сжщитѣ отношения, както ограничениятъ по време, пространство и проява физически животъ на човѣкъ въ неговия цѣлокупенъ, безкраенъ животъ. Поради това, не можемъ дв намѣримъ истинския смисълъ на физическия свѣтъ, освѣнъ когато го разглеждаме като частъ, като проява, като проекция, или, както се казва, като аспектъ на цѣлокупния космиченъ животъ.

Въ тоя безкраенъ и неограниченъ животъ физическия свѣтъ изпълнява функцията на едно училище съ най-нагледни, съ най-эпростени учебни помагала. Великата, вечната история пребждваша еднакво интензивно и въ вселеннитѣ и въ атомитѣ, е по своята свѣтлина твърде отдалечена отѣ съзнанията на слѣзлитѣ въ материята сжщества, за да може да имъ действува непосредствено съ най-високитѣ гами на своята проява. Законитѣ и отношенията въ тая истина сж по сжщество тѣй велики, че не могатъ да бждатъ понятни освенъ за сжщества, които обитаватъ съ съзнанието въ самата Истина, сиречъ, които сж напълно свободни отѣ оковитѣ на формитѣ, измѣренията на времето. Проектирайки се отгоре на долу отъ свѣтъ на свѣтъ, тия закони и отношения достигатъ до физическия свѣтъ, излѣни въ по-достъпни за ограничениѣ съзнания форми, отвлечениѣ истини ставатъ по тоя начинъ по-конкретни, и, оперирайки съ тѣхъ, живѣйки и изпитвайки ги, сжщества на физическия свѣтъ бавно и постепенно, съ разностепенна съзнателностъ, започваща отъ нула и възлизща до безкрайностъ, се напжтватъ и следватъ по пжтя къмъ Истината, по пжтя къмъ съвършения животъ.

На всѣка крачка въ живата природа ние срещаме отразени, проектирани, излѣни въ живи форми, великитѣ закони, вечнитѣ отношения, царуващи въ Царството на живота. Всичко въ тая природа ни говори и ни поучава на единъ чуденъ и красноречивъ езикъ, въ който най-чудното и вълшебното е това, че въ съзнанието на всѣко сжщество тоя езикъ звучи, говори по единъ специфиченъ начинъ, съ специфични образи и идеи, като му сочи тъкмо онзи пжтъ, който отговаря на неговия индивидуаленъ животъ и на неговата степенъ на развитие. Отъ най-нишия микроорганизмъ до великия адептъ, всички сжщества черпятъ поука за своя пжтъ на живота отъ тоя вълшебенъ езикъ, който отъ дълбочината на тѣхния обективенъ свѣтъ говори на тѣхното субективно разбиране. А надъ всички отгоре стои генераторътъ на всички сили, на всички идеи, на всѣки животъ — живото Слово, Богъ.

Ще дамъ нагледенъ примеръ за единъ законъ, който е отъ основнитѣ закони на физическия свѣтъ. Това е законътъ за налѣгането съ който тѣй дълбоко сме свързани въ нашия животъ. Той е единъ отъ най-очевиднитѣ, понеже се изразява ясно и непосредствено въ закона за механическото налѣгане на материята.

Нека имаме единъ дълбокъ съдъ, въ който е налѣна, каква да е течностъ, напримеръ вода. Нека имаме и единъ еластиченъ мѣхуръ, надутъ съ нѣкой газъ, напримеръ въздухъ. Ако потопимъ мѣхура въ во-

дата и започнемъ бавно да го сваляме все по-надълбоко, ще видимъ, че той се свива все повече и повече, сиречъ намалява обема си, а това показва, че налѣгането на водата върху него става все по-голѣмо. Отъ опитъ е намерено, и лесно е да се докаже, че налѣгането върху всѣка квадратна единица отъ повърхността на мѣхура е равно на тежестта на водния стълбъ, който има височина, равна на дълбочината на потъването и напречно сечение. равно на лицето на повърхността. Например, при дълбочина на потъването около 10 метра, всѣки квадратенъ сантиметъръ отъ повърхността на мѣхура ще изпитва налѣгане 1 килограмъ, понеже единъ воденъ стълбъ съ височина 10 метра и напречно сечение 1 квадратенъ сантиметъръ тежи около 1 килограмъ. Потопимъ ли мѣхура два пѣти по-дълбоко, налѣгането ще стане два пѣти по-голѣмо, и т. н., съ други думи, налѣгането е пропорционално на дълбочината на потъването. При това, ако потъващото тѣло е съвършено еластично, напримеръ, както въ случая газъ, то ще смалява своя обемъ сѣщо тъй пропорционално на дълбочината, и ако последната расте до безкрайностъ, обемътъ ще се смали до нула.

Тоя законъ е вѣренъ не само за течноститѣ, но и за газоветѣ, даже и за твърдитѣ тѣла, стига тѣ да представляватъ не компактна сцѣпена маса, а малки подвижни частички, подобно на брашно или пѣськъ. Следователно, законътъ е общъ за всички състояния на материята.

Ако сега потърсимъ по-висшитѣ форми на отношенията, които тоя механиченъ законъ изразява, като го преведемъ и приложимъ по отношение на животѣ същества, излжчени отъ първичния животъ и навлѣзли въ океана на диференцирания или материалния свѣтъ, то той ще получи следния изразъ :

Слиза ли Духътъ въ материята, той изпитва отъ страна на последната едно налѣгане, което е пропорционално на дълбочината на слизането; а въ резултатъ на това налѣгане той изпитва ограничение на съзнанието, което е сѣщо тъй въ пропорционална зависимостъ отъ дълбочината.

При безкрайното слизание въ материята налѣгането би се превърнало въ безкрайно голѣмо, а съзнанието би паднало до нула; обаче, животътъ на Духа никога не слиза до безкрайностъ и никога съзнанието не пада до нула.

И понеже материята не е нищо друго, освенъ пакъ божественъ животъ, слѣзълъ до безкрайно ограничение, то можемъ да кажемъ:

Не съществува въ Природата нищо абсолютно мъртво, всичко е въ вечно движение, въ веченъ животъ, извършвайки единъ неспиренъ кръговъ процесъ отъ постоянна смѣна на състоянията; следователно, не съществува нищо, което да е абсолютно безъ съзнание, макаръ видимо да ни се струва, че такива нѣща съществуватъ.

Видѣхме, какъ расте въ зависимостъ отъ дълбочината налѣгането на течността върху мѣхура съ газъ. Но що става вжтре въ него? — И самиятъ газъ не стои миренъ, и той реагира, като налѣга навънъ точно съ такава сила, каквато го налѣга; тъй че въ всѣки моментъ има на повърхността му една равновесие въ налѣганията, сиречъ кол-

кото отвън навътре, такова и отвътре навън. Ще рече, газътъ съ своята скрита сила се бори срещу външното налягане, но въпреки всичкото му мъжество и усилия, щомъ единъ мъхуръ слиза надолу подъ влиянието на нѣкоя сила, резултатътъ е неизбежно единъ и сжщъ — той бива победенъ и се смаява по обемъ.

Въ преводъ:

Всѣко сжщество, колкото по-голъмо налягане изпитва отъ страна на материята, въ която е навлѣзлo, толкова по-голъмъ отпоръ е принудено да развива срещу гнетещитѣ го материални или външни условия, но все пакъ, извършва ли едно движение надолу, силитѣ му търпятъ поражение следъ поражение, а съзнанието му слиза отъ ограничение въ ограничение.

Ясно е отъ горното, че колко едно сжщество е отъ по-низша степенъ на развитие, толкова по-голъмо е въ него ограничението. Това се потвърждава отъ живота на животнитѣ, които сж поставени въ необходимостъ да водятъ една много люта борба за сжществуване, отколкото човѣкътъ.

Започнемъ ли сега обратното, да издигаме мъхура съ газъ постепенно нагоре, то следвайки сжщия законъ въ обратенъ редъ, налягането ще става постепенно все по-малко, обемътъ все по-голъмъ.

Така и животътъ, издигайки се нагоре въ морето на материалния свѣтъ, ще изпитва отъ страна на материята едно все позече и повече намаляващо налягане, отпорътъ на вътрешнитѣ сили срещу външнитѣ условия ще става все по-кротъкъ, по-мекъ, по-благороденъ, като сжщеврѣменно съзнанието ще става постепенно все по-широко, по-възвишено, додето най-сетне съсемъ излѣзе отъ границитѣ на ограничението и влезе въ царството на реалния животъ.

Говоримъ за слизание и възлизание на мъхура съ газъ въ течността. Но какъ собствено може да става това?

Ние можемъ да натискаме мъхура съ ръка, но това не ни дава съвсѣмъ вѣрна представа за природния методъ, който работи съ отвѣтно въ процеса на живитѣ сжщества. Лесно е да си представимъ, че мъхурътъ потъва на голѣма дълбочина увлеченъ отъ тежестта на на едно привързано тежко тѣло, напр. камъкъ. Тогава що би представлявала тежестта на тоя камъкъ? — Въ живитѣ сжщества тя би отговаряла на любовта къмъ материята, т. е. къмъ личния животъ, къмъ временнитѣ удоволствия.

Следователно, щомъ едно разумно сжщество почувствува любовъ къмъ материята, то непременно ще извърши и единъ процесъ на слизание, а щомъ получи едно отблъскване отъ материята или любовъ къмъ духовния животъ, то ще извърши и единъ процесъ на подигане, и като резултатъ на последното — едно смекчаване на външнитѣ условия, укротяване на вътрешнитѣ сили и импулси и съответно разширение на съзнанието.

Процеситѣ на слизането и възлизането могатъ да траятъ различно, въ зависимостъ отъ силата на импулситѣ надолу или нагоре, които ги опредѣлятъ. Нашитѣ кратковрѣменни слизания и възлизания сж резултатъ на краткотрайни импулси, създавани отъ самитѣ насъ, а дълготрайнитѣ процеси, засѣгащи не отдѣлни личности или сжщества,

а цѣли раси, еволюции и космични течения се опредѣлятъ отъ импулси, които сж дѣло на Божествения Духъ.

Налегането на материята е онзи факторъ, който опредѣля общата степенъ на съзнание на сжществото, а заедно съ това и характера на отпора, който вътрешнитѣ сили развиватъ навънъ подъ силата на животния импулсъ. По-голѣмото налѣгане опредѣля по-низшо съзнание и по-грубо изразена борба за сжществуване, а по-малкото налѣгане — обратно. Очевидно е, че това налѣгане е факторътъ, който обуславя тѣлесната форма, въ която животътъ се въплотява; отъ него зависи, дали едно сжщество ще дойде на физическия свѣтъ като растение, като животно или като човѣкъ, и отъ каква именно степенъ на формация. Сжщиятъ факторъ, както видѣхме, опредѣля и размѣра на съзнанието.

Силно подтиснатиятъ подъ налѣгането на материята човѣкъ се отличава съ следнитѣ характерни качества, безразлично дали е богатъ или беденъ, ученъ или неукъ:

Той води груба и нескончаема борба за материално задоволение и обезпечение и не може да намѣри задоволство и миръ въ цѣлия си животъ. Дори и когато е толкова богатъ, че може да прекара въ охолностъ десетъ живота, пакъ е въ тревога за своята материална осигуровка и върши простено и непростено, за да увеличи богатствата си. Той е вече заетъ съ дребнитѣ и постоянноменяющи се нѣща и фактори въ живота, и въ зависимостъ отъ тѣхъ мѣни и своетв състояние на съзнание, отъ глупавъ страхъ, загриженостъ и раздражение, ако тѣ не ставатъ по неговия ограниченъ кржгозоръ, до пълно безразличие, безчувствие и безгрижие, акто тѣ ставатъ споредъ неговитѣ желания. Изобщо, неговото съзнание е заробено отъ меняющитѣ се форми на материята. Бори ли се, той не знае, защо се бори; работи ли, не знае, за какво работи; учи ли, не знае, какво да учи; радва ли се, не знае защо да се радва; страда ли, не знае защо страда; той не знае, ни защо се ражда, ни защо живѣе, ни защо си заминава. Разбира се, той мисли, увѣренъ е, че всичко това добре го знае, всички въпроси за него сж решени, обаче тия решения сж само негови илюзии.

Въ прѣка зависимостъ отъ разширението на съзнанието, следователно и отъ налѣгането на материята, стоятъ усѣтитѣ на добро и зло, на страдание и благуване, на радостъ и скърбъ. Низко въ материята усѣтитѣ сж отъ грубо физическо естество, а съ постепенното подигане нагоре тѣ се изострятъ, разширяватъ, избистрятъ и осмислятъ; постепенно се явява и душевното страдание или скръбта, къмъ която сжществото става все по-чувствително, и която съ пробуждането на свѣрхсъзнанието въ висшитѣ сфери, съвършенно се стопява и изчезва въ жнвата свѣтлина; успоредно съ това, тжпото физическо доволство на низшитѣ състояния на материята постепенно преминава въ все по-интензивно душевно задоволство, за да се превърне въ висшитѣ сфери въ чиста възвишена радостъ.

Погледнато на формулирания законъ отдолу нагоре, сиречъ натлюдателтъ бидейки въ низшитѣ състояния на материята, той изглежда, че носи нѣкакво противоречие въ себе си, именно, че срещу низшиятъ човѣкъ налѣгането на материята е по-слабо, че той прекарва

живота си съ по-малко мъжнотии, съ повече блага, охолностъ и щастие, отколкото издигнатиятъ човѣкъ. Така мисли на много мѣста въ псалмитѣ си псалмопевецътъ, така мисли въ своитѣ пѣсни за суетата и царь Соломонъ. Но за ония, които гледатъ на закона отгоре надолу, които следователно вкусватъ отъ живота на по-висшитѣ сфери на Битието, за тѣхъ измамнитѣ образи взематъ истинския си видъ, илюзиитѣ се стопяватъ въ живата свѣтлина, и тѣ виждатъ, че законътъ е свършено вѣренъ. Въ нисшитѣ сфери на материята не може да има ни радостъ, ни щастие, до тамъ достигатъ само несвършени, изопачени, едва доловими отражения отъ истинската радостъ, която е атрибутъ само на висшитѣ сфери на живота.

* * * * *

Прентисъ Мжлфордъ.

Силата на слънцето.

Великиятъ изворъ на сила и обнова за духа и тѣлото е спокойствието.

Почива ли духътъ, почива и тѣлото.

Почивката е цѣла наука. Да се не отдавашъ на грижи, да отвлечашъ мисълта си отъ всичко, което занимава твърдѣ много духътъ ти, въ това се състои една частъ отъ тая наука. Така ще бже възможно подобрието и обновата на изхабенитѣ и преуморени органи.

Всички нѣща, що виждаме съ нашитѣ физически очи иматъ своитѣ първообрази въ духовния миръ. Елементитѣ на духа изявяватъ тѣхната истинска и действителна сила.

Слънцето има единъ духъ, който действува върху насъ и нашата земя. Има едно слънце, което ние не можемъ да видимъ съ тѣлеснитѣ си очи и не можемъ да почувствуваме съ никой отъ нашитѣ физически сетива. Това слънце има сжщото отношение къмъ физическото слънце, както духътъ има къмъ физическото ни тѣло.

Физическото слънце действува върху физическото ни тѣло. Духовното — или духътъ на слънцето — върху духовната ни сжщина. И то споредъ мѣрката, до която е развито нашето духовно естество, за да възприема духътъ на слънцето.

Ако ти искашъ съ довѣрие да възприемешъ или изпитаишъ тази истина, ти ще получишъ отъ слънцето по-голѣма сила, отколкото тоя, който вижда въ него само предметъ отъ материалния свѣтъ, едно небесно тѣло, едно огнено кълбо. Ти ще възприемешъ повече, отъ колкото тѣй наречениятъ „материалистъ“.

(Има твърдѣ практични материалисти. Тѣ принадлежатъ на известна църква, признаватъ религията, не отсѣствуватъ нито отъ едно богослужение — и не вѣрватъ обаче въ нишо друго, освенъ въ плътта — въ материята).

Слънцето и елементитѣ, които то ни изпраща, сж пълни не само съ животъ. но сж препълнени съ духовна сила — одухотворяща сила. Слънцето е нѣщо по-вече отъ едно небесно тѣло -- една планета. То е една могща съзнателна сжщностъ, единъ Духъ. И за това, ако се обърнемъ съ мълчалива молитва къмъ оня Духъ, който затопля земята ни и извиква изъ нея животъ, то ще възприемемъ отъ силата му. Ще възприемемъ духъ — отъ неговия Духъ, слънчевия Духъ.

Великата мъдростъ на древността, познавайки тоя законъ, е посветила единъ отъ седмичнитѣ дни на слънцето. Въ тоя день човѣкъ, чрезъ духовна и тѣлесна почивка ще възприеме сила отъ слънцето. Отъ тамъ името недѣля (Sonntag — Sonnentag, Tag der Sonne — день на слънцето).

Следи отъ тоя законъ и обичай идатъ чакъ до наше врѣме чрезъ обожателитѣ на слънцето на изтокъ. Разберете ме добръ: тука не говоря за чудатитѣ вѣрвания на перситѣ, нито за тѣхнитѣ религиозни упражнения. Азъ виждамъ въ поклонението на слънцето, както и въ всѣко обожавание и поклонение, златнитѣ нишки на истината, която е прекарана презъ всичкитѣ вѣрвания и изповѣдания. Поклонение и идолопоклонство сж двѣ различни нѣща. Поклонението повдига, идолопоклонството унижава. Поклонението се удивлява и уважава красотата на едно цвѣте, могществото на океана, живота и силата на слънцето. Може да се каже, истинското поклонение се състои отъ удивление и уважение. Който се покланя съ удивление и уважение, той се покланя Богу въ духъ и истина.

Въ такъвъ духъ се покланяй на слънцето.

Съ такъвъ духъ освѣщавай деня. Отдай се на спокойнитѣ, стоящи, радвящи течения на слънчевитѣ елементи, не само на елементитѣ, които протичатъ отъ небесното тѣло, но сжщеврѣменно и на превърнатия елементъ, който тъй пленително се открива и като цвѣтъ и като листъ въ зеленина и въ всичко, що живѣе, чувствува и приема сила отъ слънцето. Вземай прочее сила отъ слънцето, сила и покой за духа и тѣлото, сила за нова деятельность.

Заповѣдта: „Почитай сжботата“, съдържа велика мъдростъ... „Шестъ дни работи, а въ седмия си почини и посвети го на Вечния, на Бога“.

Кажи: „Искамъ да чувствавамъ духътъ на онова великолѣпно небесно тѣло което е изворъ на великия животъ на земята. Искамъ просвѣтление и озарение на моитѣ духовни чувства, за да мога да позная най-могщето откровение на Божествения и вечния законъ въ слънцето. Искамъ да получа сила отъ всичкитѣ форми на природата, отъ цвѣтъ и дърво и животно, които както самия менъ сж съгрѣти за животъ отъ лжчитѣ на слънцето. Искамъ да ми се открие и да позная реалността на тѣзи духовни закони все по-ясно и по-хубаво.“

Тая е молитвата по отношение на слънцето на съвременния човѣкъ, който иска да се моли въ духъ и истина.

Уводъ къмъ кабалата.

Когато Симонъ бенъ Йокай посветенъ отъ Раби бенъ Акива въ учението и тайнитъ на Кабала, (сиречь Прѣданието), опозна отъ дѣно Тайното учение и научи пѣтищата, по които човѣкъ влиза въ общение съ Словото, той видѣ, че животътъ му е въ опасностъ; много бѣха ония, що мразѣха праведницитъ, а още повече людетъ, що гонѣха посветенитъ. Той се не уплаши за себе си, а за сѣдбата на Тайното учение, което не знаеже, дали ще да може да предаде на сигурно ухо. Затова напусна свѣта, отдалечи се на седемдесетъ деня пѣтъ отъ голѣмия градъ и се засели въ една пещера средъ пустинята, далечъ отъ приятели и врагове.

Тамъ Симонъ бенъ Йокай преживѣ дванадесетъ години. Презъ тия дълги дни той съзерцаваше Божественитъ Начала, проявени въ Ма а с е М е р к а в а (делото на Колесницата) и Ма а с е Б е р е ш и т ъ. (Дѣлото на творбата, зачатъка). Той видѣ, какъ отъ невидимото Е д н о излиза В и д и м о т о Е д н о, което се умножава, за да се явятъ Н а ч а л н и т ъ з а м и с л и, наречени въ Тайното учение „Небесна Челядъ“; видѣ следъ това, какъ тия замигли слизатъ надолу, развиватъ се навънъ, къмъ видимото — втвърдяватъ се, отново се разтапятъ и пакъ се втвърдяватъ: така се огражда Богъ, потъналъ въ видимото, и неговитъ границъ създаватъ свѣта, твърдѣта, свѣтлината, животнитъ, билкитъ и звѣздитъ. Отлжченъ отъ свѣта, съзерцателътъ следѣше потайния животъ на Вселената. Тѣй стигна той на четвъртата година отъ своето отшелничество до най-дълбокитъ тайни на Бога, човѣка и природата и тогава написа на пергаментенъ свитѣкъ прочутата: „Книга на Блѣсъка“, наречена „Зохаръ“.

Симонъ бенъ Йокай живѣ четири години въ пълна самота; но съ право бѣ казалъ Раби бенъ Акива: „Дѣто е свѣщѣта, натамъ са устремяватъ и пеперудитъ“. И ето, че въ края на четвъртата година отъ голѣмото усамотение, ученицитъ на Симона бенъ Йокай намѣриха своя учителъ и се поселиха въ пещеритъ на пустинята около него. Защото животътъ бѣ жестока мжка, а пѣкъ ония, що гонѣха тайноведцитъ, се бѣха умножили. Единъ отъ тѣхъ му каза: „Раби, ние остадохме безъ слънце цѣли четири години; душата не може вече да търпи мрачина; затова дойдохме при тебе“.

И когато ученицитъ поживѣха при Симона, той ги просвѣти по Божиитъ пѣтища. Той имъ разказа за потайната неизразима Сжщина на Сжщинитъ, що не може да се постигне, опредѣли или ограничи; тя е непостижима за човѣшкия духъ и посветениятъ я нарича А й н ъ - С о ф ъ, което значи Н и щ о или Б е з к р а й н о с т ъ; той знае за нея само това, че сжществува. После имъ каза, че Сжщината поражда Първитъ Сжщини, като се стѣга и ограничава себе си, за да излжи отъ сама себе си тия сжщини и да имъ опредѣли просторъ за творчество и битие. Тѣй се разклоняватъ Тридесетъ и двата Пѣтя на Премждростѣта, означени съ Десетъ цифри и Двадесетъ и две букви, Десетвѣтъ цифри сж десетъ кълба, въ които кипи Божественъ Животъ — а Двадесетѣтъ и двѣ букви сж двадесетѣтъ и две имена Божии. Сетне имъ предаде тайната на тия кълба и на тия Божии имена, както сж изложени още отъ древностъ въ Тайното учение на патриархъ Авраама,

наречено Сеферъ Йецира, което значи Означение на Творението.

Най-голяма тайна крият Десетът числа, наречени Сефироти: Кетеръ или Вѣнецъ, Хохма, или Мъдростъ, Бина или Разумъ, Хеседъ или Милостъ (която нѣкои наричатъ Гедула или Великодушие), Гебура изи Крепостъ, Динъ или Сждъ (наричанъ отъ други Пахадъ или Правда), Тиферетъ или Хубостъ, Нецахъ или Тържество, Ходъ или Величие, Йесодъ или Основа и Малхутъ или Царство. Тия десетъ Числа се още зоватъ Десетъ Ръце или Десетъ Езика, защото носятъ ключоветъ на всѣко творчество, пророчество и лѣкуване; тѣ образуватъ облика на Небесния Човѣкъ, нареченъ Адамъ Кадрмонъ, та затова всѣка Сефира отговаря на нѣкоя частъ отъ тѣлото, надъ която властвува, работи и създава, па и на една частъ отъ вселената, надъ единъ отъ пѣтищата къмъ свѣтостъ и на едно отъ десетътъ кълба, пълни съ Божественъ Животъ. Тѣй Кетеръ наричатъ Чело на Небесния Човѣкъ; Хохма — Дѣсно око; Бина — Лѣво око; Хеседъ — Дѣсна ръка; Динъ — лѣва; Тиферетъ — Гръдь; Нецахъ — Дѣсно бедро; Ходъ — лѣво; Йесодъ — Десенъ кракъ, а Малхутъ — лѣвъ. Цѣлата вселена е исполински човѣкъ — и десетътъ Сефироти сж десетъ части отъ тѣлото му; подъ властѣта на всѣка Сефирота живѣе по една раса, по единъ ангелъ, по едно слънце; всѣки човѣкъ, всѣка билка, всѣки минералъ и всѣко животно се намиратъ подъ властѣта на нѣкоя Сефира.

Когато ученицитъ опознаха тия тайни, Раби Симонъ ги посвети единъ по единъ въ Върховнитъ Тайнства; но той даде всѣкому само по толкова, колкото можеше да погълне съ разума, сърцето и волята си — затова трѣбваше да ги посветява единъ по единъ, а не вкупомъ, тѣй като е казано: „Не се излага Дѣлото на Началата предъ двамина, а Дѣлото на Колесницата — дори предъ одного, освѣнъ ако е добилъ собствена мъдростъ за това“.

И тогава отшелниците разбраха тайнитъ на горния Божественъ свѣтъ, нареченъ Ацилутъ (Сияние), дето обитава сжщината на Бога, и на тритъ по-долни свѣта, дѣто живѣе проявата на Бога; свѣтътъ на творческитъ замисли и на чиститъ духове, нареченъ Бриа (творба), свѣтътъ на душитъ и на живитъ сжщества, нареченъ Йецира (създаение) и накрай свѣтътъ на вещественитъ творби, на тѣлеснитъ сжщества, и на всичко видимо, нареченъ Асия (Направа). Тия три свѣта сж включени единъ въ другъ и се проникватъ единъ въ другъ, но човѣшкото око може да види само свѣта на Асия, защото другитъ два свѣта сж недостъпни за погледа му, догдето не стигне съвършенството на ангелитъ, а горниятъ Божественъ свѣтъ е невидимъ дори и за самитъ ангели.

На седмата година, откакъ бѣха дошли ученицитъ при Симона, съзерцателтъ видѣ, че посветенитъ сж достойни да влѣзатъ въ бесѣда съ духоветъ на умрѣлитъ праведници, съ ангелитъ, а нѣкои дори съ Бога. И тогава имъ каза:

„Човѣкъ не трѣбва за дълго да бжде самотенъ; ние встѣваме въ бесѣда и дружна работа съ живитъ, мъртвитъ и ангелитъ. Въ свѣта на Сиянията почиватъ Непостижимитъ Начала; тѣ се развиватъ надолу и тѣхнитъ прояви начеватъ битие, сжществувание и творчество въ тритъ долни свѣта.

За да добиемъ върховна премъдростъ, ние трѣбва постепенно да се издигаме отъ свѣтъ въ свѣтъ, додето стигнемъ върховния на Сиянията. Ангелитѣ, които обитаватъ свѣта на Творбитѣ, приематъ въ душата си потока на Първитѣ Начала, направо отъ извора имъ, сиречь отъ върховния свѣтъ — ставатъ съсъди на Бога и разливатъ надолу по останалитѣ свѣтове Водата на Живота. Затова се и наричатъ ангелитѣ Келимъ (улеи) на Бога. За да стигнемъ свѣта на Сиянията, ще трѣбва да минемъ по обратния пѣтъ на тия потоци, като плуваме срѣщу течението — отъ делтата къмъ извора. Тѣй ще стигнемъ най-първо въ свѣта на Творбитѣ, населенъ отъ ангели, а сетне съ тѣхна помощъ, ще достигнемъ границитѣ на върховния Божественъ свѣтъ. За да мине тоя стрѣменъ пѣтъ, Богъ е вложилъ въ човѣка три начала: Н е ф е ш ъ (срадателна душа); Р у а х ъ (деятелна душа) и Н е ш а м а (безсмъртенъ духъ); редомъ съ тия три, у него живѣе сжщина, що е породила тритѣ начала, Й е х и д а (безименна сжщина), която го прави едно съ Бога.

„Най-първо трѣбва човѣкъ да постигне очистване на плътта си съ постъ, въздържание и духовенъ подвигъ; така се очиства и срадателната му душа; неговитѣ чувства и желания се покоряватъ на волята му, и страститѣ се пресушватъ отъ коренъ; тогава той добива даръ да познава хората отъ далечъ, да разбира душитѣ имъ и да имъ помага съ пожелание и помисълъ.

„Сетне иде редѣтъ на деятелната душа, която се очиства чрезъ търпелива духовна работа и добродетель; волята на човѣка се устремява къмъ свѣта на съзидашитѣ сили и влиза въ единение съ тѣхъ, за да станатъ свои на душата му всички тайни на природата, всички закони на естеството, всички пѣтища на Божия Промисълъ и вси опори на духовния растежъ. Тогава праведникътъ получава даръ да вижда образа на отминалитѣ люде, умрѣли за свѣта, напуснали смъртното тѣло, отишли отвѣдъ — за да изкупватъ грѣховетѣ си или да участвуватъ въ небеснитѣ блаженства, догдѣто дойде редъ изново да взематъ плътъ и да се родятъ на земята. На ония, що страдатъ между тѣхъ, той помага, като ги напѣтва и озарява погледа на душата имъ, като имъ разбуля заблудата и ги учи да се не боятъ отъ страшнитѣ образи, що гледатъ предъ себе си, защото тия грозни чудовища сж творби на човѣшката помисълъ и пожелание: тѣ сж одежди на страстта и създания на злосторството. А на ония, що сж стигнали небето, пречистени отъ грѣховнитѣ деяния на миналия животъ, озарениятъ разкрива славата на духа и въ свѣтли видѣния въплотява онова, което ще се случи съ тѣхъ, когато се отдѣлятъ отъ преходната измама на личното. Тѣй става проводникътъ мостъ на живи къмъ починали, сжщинска небесна джга, що съединява тъмното Отсамъ съ свѣтлозарното Отвѣдъ.

„Подиръ това въ човѣка почва да работи безсмъртниятъ духъ и свѣтиликътъ на Нешама го изпълва. Чрезъ огнени съзерцания той обхваща цѣлъ свѣтъ и прозира вредомъ ржката на Божитѣ Синове, създали всичко видимо и невидимо. Той добива съ упоритъ духовенъ подвигъ скжпата дарба да вижда властницитѣ на деветѣтъ небесни царства; той съзерцава чиститѣ ликове на Михаеля, Габриеля Самуеля, Анаеля, Рафаеля, Захария, Орифиеля, Уриеля,

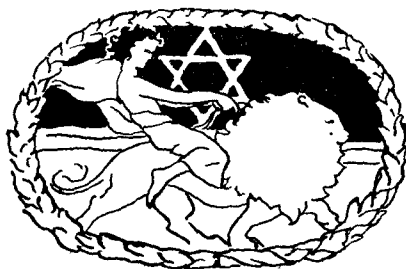
Иехудима; той вижда свѣтлитѣ царства на Херувимитѣ, Силитѣ, Господствата, Архангелитѣ и Ангелитѣ. За неговия погледъ нѣма тайна подѣ небесата; той гледа съ мждъръ взоръ, какъ духоветѣ на естеството движатъ звѣздитѣ, луната и земята въ тѣхния начѣртанъ пѣтъ; какъ смучатъ отъ земята сокове, за да хранятъ стѣблото и листата на всѣка билка; какъ багрятъ съ умѣла ржка вѣнчето на цвѣтето и му наливатъ животворни сили, какъ претварятъ минералитѣ, заровенн подѣ земята, въ елмази, рубини и смарагди, като имъ даватъ било ведростѣта на прозирна капка, било червенината на лѣтенъ заникъ, било зеленината на дълбоко море.

Той вижда, какъ най-срѣчнитѣ духове стоещи около човѣка, причакватъ трепета на мисълѣта му, простиратъ рѣще къмъ неговата помисълъ, отливатъ я въ багрени образи, даватъ ѣ езикъ да говори, пѣе, славослови или кѣлне, надѣхватъ я съ благоухание или зловоние — и я далекъ отпращатъ въ простора — къмъ оногова, за когото човѣкъ е помислилъ въ тоя мигъ.

И когато съзерцателтъ разбере всичко, що става въ естеството, нему се разкриватъ тайнитѣ на крѣговрата (Хилгулъ). Той вижда Владицитѣ на Възмездieto, Раждането и Смъртъта, които съ праведни рѣще даватъ всѣкому онова, що е заслужилъ; вижда духоветѣ, що бдятъ надѣ всички хора; на оня, който въ миналия животъ е помагалъ на другитѣ, тѣ отправятъ сега помощници; човѣка, който е клеветилъ нѣкога, тѣ създаватъ още въ майчини недра нѣмъ, а оногова, който не е жалилъ нищо свое, за да подкрѣпя другитѣ, тѣ обсипватъ съ всички блага, имоти и добрини. Тѣ насочватъ стѣпкитѣ на убиеца къмъ стрѣлата на оня, когото нѣкога е убилъ, за да получи отплата отъ ржката на своята жѣртва. Тѣ ржководятъ крѣговрата, и споредъ онова, което е сторилъ човѣкъ въ предишния си животъ, отсѣждатъ — гдѣ да се роди сега, съ какви дарби да бжде снабденъ, кои родители да създадатъ плѣтъта му, колко години да живѣе на земята.

Съзерцателтъ узнава Великитѣ Пратеници, що водятъ всѣки народъ, помагатъ му, бранятъ го и се застѣпватъ за сѣдбинитѣ му. Той бесѣдва съ чиститѣ жители на небесата и съ духовенъ погледъ стига дори до прага на Божия свѣтъ — царството на сиянията (Ацилутъ).

Тогава за него изчезва всичко видимо, облѣчено въ образъ: внедрената вдѣнъ духа му безименна сѣщина (Йехида) го сврѣзва на право съ Бащата на Свѣтлинитѣ — и за него нѣма време, просторъ, дѣлба: Той влиза въ Вѣчността, дѣто всичко е Едно, а това Едно е въ него.

Л. Лулчевъ

Отъ миналото на българитѣ.

(Продължение).

II.

Колкото една идея е по-шаблонна, толкова тя се разбира отъ по-широкъ кръгъ хора; смѣта се за „съвременна“, не очудва никого, класира се като „добра“, „полезна“ или „допустима“, „въ реда на нещата“, „прогресивна“, „научна“, „разумна“... Малкото усилие, съ което се достигатъ днесъ „научнитѣ“ становища, знанието въ популярна форма, понѣкога минава за голѣмия плусъ на съвременността, безъ да се вземе въ внимание, че тъкмо тая леснота на придобивката обезцѣнява неговата сжщностъ: че то се носи като нѣкаква модна дрѣха, която може да бжде захвърлена всѣки моментъ, щомъ дойде нѣкоя по-нова мода. Всичкитѣ сж като дървета безъ никакви корени въ съзнанието на хората: при първия поривъ на вѣтъра, тѣ се събарятъ и изчезватъ. Днесъ мнозина се кичатъ съ паунови пера: знанието за тѣхъ се състои отъ постоянното повторение на чуждитѣ мнения. Въ такава умствена срѣда, много естествено, колкото една идея е по-дълбока, толкова тя се струва, че е испреварила времето си, толкова по-малко хора я разбиратъ, толкова тя е по-„чудновата“, „еретична“! Носителитѣ на такива идеи сж наричани дори луди (Христосъ, Галилей), били сж рѣзпѣвани, затваряни, горени... Срѣдата още не е била дорасла да ги разбере. Това сж го опитвали всички ония, които сж поискали да внесатъ принципно новото въ живота — винаги тѣ сж срѣщали голѣмъ отпоръ въ ръководящитѣ кръгове, които, неспособни да носятъ новото, а по нѣкога и да го разбератъ — сж държали съ голѣмо упорство старото, което имъ е гарантирало привилегированото въ обществото мѣсто. А ако така упорно се отрича всичко ново, то какъ ще влѣзе въ живота то? Ако се слушатъ невежитѣ и консерваторитѣ — никога нѣма да му дойде времето! Но то новото прилича на дете, което, когато му дойде времето, се ражда и безъ акушерка.

Това, което пишемъ, може да се стори чудновато, но въ него нѣма да има никаква шаблонностъ. Схващанieto на смисъла ще бжде въпросъ на развитото съзнание; стъ неговата степенъ ще зависи проникването му, обхвата, обяснението. За простия човѣкъ всичко въ свѣта е просто. Отричанieto на фактитѣ не спира тѣхния животъ, нито резултатитѣ на тѣхнитѣ въздѣйствия. Логическитѣ заключения сж само относително вѣрни въ кръга на познатитѣ въ дадено врѣме факти; всѣко ново откритие, новоизнесенъ фактъ може да съборятъ коренно една сжществующа отъ дълги години „истина“, напр. да вземемъ тая за въртението на слънцето около земята, въ която столѣтия сж вѣрвали учени хора — или най-малко, не сж я оборвали възъ основа на науката, „непогрѣшимата наука“...

Ако за минута (недай си, Боже, да стане наистина!) Допуснемъ че на Витоша изригне вулканъ, като частъ отъ една голѣма всеевропейска кагастрофа — и засипе цѣлото поле съ дебели слоеве пепелъ — и следъ хиляди години геолозитъ, археолозитъ и историчитъ на една новосъзвела се цивилизация започнатъ своитъ разкопки отъ подножието на планината и намѣрятъ шопската култура съ гърнето и кожуха (ако се запазятъ, да речемъ), нѣма ли да извадятъ заключение, че цивилизацията е била твърдѣ примитивна, само нѣколко столѣтия отъ напушание пещеритъ? Образитъ на нашата съвременна цивилизация сж отъ книга, отъ която едва ли ще останатъ нѣкакви спомени, паметницитъ на която повече сж отъ желѣзо, — ще се стопятъ като нищо — и тогава тѣхнитъ заключения за културата ни ще бждатъ достовѣрни до толкова, до колкото по послѣшнитъ разкопки надъ София нѣма да покажатъ една друга картина... Ако изобщо времето пощади нѣщо по-сжщественно отъ ефемерния животъ на съвременната наша култура, въ която всичкитъ нѣща се разлагатъ и въ която даже самитъ хора приживѣ умиратъ, всѣкидневно мѣркащи се като сѣнки въ единъ животъ, който незнаятъ, откъдѣ сж взели, нито защо имъ е даденъ, нито какъвъ смисълъ има животътъ.

И може би, само голѣмитъ блокове армиранъ бетонъ да ги поочуди, да си създадатъ своитъ теории, да се озадачатъ и тѣ малко, както и ние се чудимъ на египетскитъ блокове или монолити — и да ги наречатъ нѣкакъвъ „конгломератъ“, „минералъ“, както и ние наричаме гранита, варовника, гнайса, базалта и пр. „скали“.

Зная, при тия мои думи мнозина ще се спогледатъ. Нѣкои ще го взематъ като легенди, предания. Но и легендитъ иматъ свой произходъ, и тѣ иматъ свой битъ и свое начало.

Въ своя стремежъ да обясни събитията, историкътъ стига най-после предъ затворенитъ врата на миналото, ключоветъ на които врѣмето ревниво пази.

Какъ ще надзърне той тамъ?

Какво се крие въ тая тъмнина на вѣковетъ?

Има ли изобщо нѣщо въ тоя мракъ отъ върволица безчетни години?

Не е ли суетна надеждата, че ще проникне слънчевъ лжчъ нѣкога въ далечинитъ, отъ които нѣма никакви възпоминания?...

О, не, разбира се, че не. Но какъ? кждѣ? По кой начинъ ще се стигне до това, което е било? Нима земята която датува въ своя животъ отъ милиони и милиони години, споредъ геологията не носи едва отъ вчера челоуѣка въ своитъ пазви?

Защото какъ ще наречемъ тия 5—8000 години освенъ едно историческо вчера? Малката свѣтлина, която не дава възможность да се изпълни околния мракъ съ „факти“, които сжществуватъ, дълбоко покрити и чакатъ своя день да разправятъ дивнитъ приказки на единъ животъ, отъ който ние доловихме последнитъ затихващи вълни, отъ една почиваща култура, отъ трохитъ на религия, величава и чудна, която въ своето поваляне, бѣше се разсипала на кжсове, стоящи предъ насъ вече почти като олицетворение на безсмислието... Тъкмо тия трочи, това последно ехо на отлѣглата въ вѣко-

ветѣ пѣсень достигнаха до грижливо напрѣгнатитѣ слухове на нашитѣ историци — и тѣ взеха края за начало, което тепърва отново се разгъна предъ очитѣ на тѣхнитѣ предѣли. Отъ искритѣ на единъ величавъ огънь, отъ послѣднитѣ лъчи на залѣзващото слънце се запалиха нови огньове, слѣха се лъчи съ тия на изгрѣва на една нова епоха, на нова цивилизация, която на непосвѣтенитѣ въ свѣтовния ходъ на нѣщата се струваше единствена, начална...

Въ упадващи раси, които се бѣха борили за своето съществуване и надмощие шепа хора сж спасявали цивилизацията на цѣла една епоха, сж били малкитѣ искри, въ които огънятъ тлееше безъ да загасне, знанието извратяваше, безъ да изчезне съвсѣмъ най-послѣ.

При катастрофи сж бѣгали като разтревожени мравуняци отъ мѣстото катастрофата.

А следъ тѣхъ смъртта, като капризно дете, което смачква съ прѣста си свѣтулки, е минавала по тѣхнитѣ слѣди — и тамъ оставала само мрака.... При това вдигане на завѣсата на миналото, ние се натъкваме на странитѣ картини на миналитѣ цивилизации, на далечнитѣ епохи, при което извѣстнитѣ наши дати за начало на човѣшка култура сж само едва вѣрашенъ день.

Нѣкъде земята се проваля подъ краката на натежнелитѣ съ своитѣ желанія и жестокость чловѣци! на друго мѣсто една шепа пѣсѣкъ засипва изцѣло всичко онова, което е дишало животъ, както се засипва нѣкой мравунякъ *). На трето мѣсто огънятъ, безпощадниятъ бой и жестокость, стигаща до безумие прѣска цвѣтоветѣ на една човѣшка градина по широкитѣ необработенн полета или тъмнитѣ гори на неизвѣстнитѣ далечни земи, за да послужатъ по-послѣ отново за разсадникъ на животъ...

Въ тия междинни епохи ония, които носятъ здравето въ себе си, преодоляватъ трудноститѣ. Силитѣ на природата имъ даватъ срѣдства да започнатъ отново градежъ. Въ сжщото време, оная индивиди, племена и раси, които сж отивали изключително по пѣтя на личното дегенериране, затъватъ постепенно въ животинщината, губятъ знания, после възпоминания, още по-после и образъ и подобие човѣшки.... И нашитѣ историци и географи, намиращи ги при края на единъ процесъ, смѣтатъ това за единъ статически фактъ и турятъ началото въ срѣдата на единъ ж воть, който продължава и сега, и който никога не се е-прекъсвалъ. И както вече казахма, ако това не е извѣстно, то е защото трѣбва по-силна свѣтлина, и тогава видимиятъ мракъ ще се изпълни моментално съ „факти“, които ще говорятъ сами за себе си. Тѣ говорятъ на насъ, ще кажатъ нѣщо и вамъ!

(Следва).

*) Сахара, Арабия, Гоби или Шамо сж мѣста, където нѣвга сж цвѣтели цивилизации!

Л. Лулчевъ

Земетресенията и слънчевитѣ петна.

Споходени сме отново отъ земетресения. Твърдѣ възможно е и за въ бѣдаще да ги имаме, като доста чести, макаръ и нежелателни гости. Всѣки, който е виждалъ тѣхнитѣ последици, които изменятъ изгледа на мѣстността въ нѣколко секунди, отниматъ живота на стотици хора, въ нѣколко мига превръщатъ въ развалини цвѣтущи градове и селения — разбира, отъ какво голѣмо значение е възможността да се избѣгне това, което най-фрапира въ случая — тѣхната ненадѣйностъ.

Оздравяване на конструкцията въ жилищнитѣ помѣщения, разбира се, въ извѣстни предѣли и възможности, за да може да се понасятъ поне по-слабитѣ разтърсвания безъ сериозни за тѣхъ послѣдици — и най-важното, извѣстно предупреждение на населението въ дадена застрашена областъ за възможно земетресение, сж ония необходими мѣрки, които тъй или иначе биха спомогнали доста, за да се намали ужаса на земетресната картина.

Въ специална статия (гледай „Житно зърно“, книжка 4, 5—6 и 7 отъ 1928 год.) още преди три години ние разгледахме този въпросъ доста обширно и по начинъ, който постави въ недоумѣние нѣкои отъ представителитѣ на тъй наречената „официална наука“, които и до днесъ още продължаватъ тукъ, у насъ да защитаватъ позиции, които вече на западъ сж напуснати въ интереса на обективната истина.

Доста учени въ Франция, Англия, Италия, Америка, Съединенитѣ Държави въ продължение на изминатитѣ три години, благодарение богатия и разнообразенъ материялъ, който имъ даде природата въ това време. значително попълниха наблюденията си и промѣниха заключенията, като ги разшириха. Ние тогава бѣхме се спрѣли върху двѣ сжществени точки: 1) Както нѣкога буритѣ изненадваха хората и се смѣтаха за „Божия напасть“, а сега се предсказватъ и предупреждаватъ параходитѣ даже въ открито море, така сжщо и земетресението, като едно сложно и грандиозно по своитѣ последици явление, не става мигновено и незабѣлѣзано, че то има причинна връзка въ повечето случаи съ предхождащи явления, които могатъ да бждатъ доловени, и слѣдователно, самото земетресение — предсказано.

За да допуснемъ това, има много причини. Прѣди всичко чисто логически. Нѣщо отъ нищо не става. Всѣкога въ физическия свѣтъ се забѣлзва една причинностъ въ явленията и една последователностъ въ резултатитѣ. Значи остава да се наблюдаватъ и отбѣлжатъ предхождащитѣ явления, за да бждемъ ориентирани и въ тия, които ги последватъ. Въ това отношение земетресението като физическо явление не прави никакво изключение. Изненадата ни сочи само, че още не е обърнато достатъчно внимание на факторитѣ, които предшествуватъ явлението, а сжщо и на самитѣ, свързани съ главното, второстепенни явления, които го предхождатъ — и слѣдователно могатъ да послужатъ като херолди на нещастieto. 2) А че такива явления сжществуватъ не само като логически възможности,

го доказва поведението на някои животни няколко време преди земетресението — фактът наблюдаванъ и многократно и положително установенъ, Така като обективно установенъ фактът може да се смѣта, че някои животни предусѣщатъ земетресенията: напримѣръ мравитѣ излизатъ отъ мравуняцитѣ и почватъ да пълзятъ и бѣгатъ по стенитѣ нагорѣ; змиитѣ сжщо напускатъ дупкитѣ си няколко часа преди, птицитѣ се събиратъ въ голѣми крайно неспокойни ята, домашнитѣ птици и добитѣкътъ ставатъ особено и характерно неспокойни. Единъ разуменъ овчаръ винаги може да познае, защо се безпокоятъ овцитѣ му, дали отъ вълкъ или по други особени причини. Някои отъ по-старитѣ отъ тѣхъ по трупането или подбѣгването на овцитѣ около стадото могатъ почти безпогрѣшно да предскажатъ времето, а сжщо и земетресенията, следъ като наскоро сж ги имали вече. Споредъ наблюденията презъ време на Търновското земетресение, кучетата на града сж се събрали въ групи, тръгнали сж душейки по земята, следвали сж строго опредѣлена посока, лаейки по особено тревоженъ начинъ. Това е траяло, до когато е последвалъ силенъ подземенъ грѣмъ или тътнежъ, следъ което кучетата обикновено сж се прѣскакали тутакси по махлитѣ си. Отъ силата и посоката на грѣма и неговиятъ характеренъ тътнежъ е могло да се предскаже доста приблизително и силата и направлението на приближаващия трусъ.

(Следва)

* * * * *

А. Томовъ

Основното социално противорѣчие.

Плътскиятъ човѣкъ, който днесъ „господствува“ въ живота съ своя посредственъ моралъ, своитѣ посредствени разбирания и своитѣ насилнически методи, съвсемъ не е дорасълъ още до положението да се справя разумно съ социалната стихия, да изгражда разумно своята обществена организация и да установява такива обществени отношения, които да изключватъ голѣмитѣ вътрешни противорѣчия, голѣмитѣ социални бѣдствия и сътресения. Най-красноречиво доказателство за всичко това представлява днешното общество съ неговата многорекламирана „цивилизация“.

Техническиятъ прогресъ говори, наистина, за постигнати успѣхи въ областта на практическитѣ знания и умѣния. Но техниката не може да бѣде изключителното и вѣрно мѣрило на прогреса. Тя не ни говори за най-важната страна на човѣшкия напредѣкъ — културата на сърцето, развитието на духовността, на човѣчността, пробуждането на истинския човѣкъ. Нашитѣ демонични сили могатъ да доведатъ до висока техника, но безъ духовенъ прогресъ тая техника ще послужи по-скоро на дѣлото на дезорганизирането и разрушението, отколкото на истинското разумно творчество.

Най-вѣрно мѣрило за висотата на днешната цивилизация, за разумността и човѣчността на днешния човѣкъ, ни дава ширящото се и все повече задълбочаващо се бѣдствено положение, което намира своя изразъ въ голѣмото възрастване на мизерията и страданията, въ

чрезмърното увеличение на безработицата — най-характерното за днешната социална система явление, въ болезненото изостряне на социалните конфликти, въ разпалващата се настървеност и ожесточеност въ класовитъ и международни борби, въ бързото назрѣване на нови войни и революции.

Голѣмиятъ грѣхъ, който лежи въ основата на днешната обществена организация и поражда днешното социално бѣдствие, се състои въ туй, че човѣкътъ не е приложилъ достатъчно въ общественитѣ отношения, и на първо мѣсто въ трудовитѣ отношения, принципа на справедливостта, на братството и човѣчността. Той е изградилъ и изгражда своето благосъстояние и щастие върху страданието и нещастieto на другитѣ. Неговата голѣма политическа и социална задача е била и продължава да бѣде — подържането и организирането на експлоатацията и економическото робство надъ широкитѣ народни маси.

Отъ гледището на истинската духовност и справедливостъ, човѣкъ иде на земята не за да прекара живота си въ непросвѣтно страдание, не за да робува нѣкому, а за да прояви едно разумно творчество, да доразвие своитѣ сили и дарби, да се усвѣршенствува всестранно, да се научи да живѣе и твори въ пълна хармония съ волята Божия — вишата Истина, Правда. Красота. Той има еднакво право съ всички върху всичко, което многобройнитѣ минали поколения сж придобили и създали съ своя трудъ и своя гений, използвайки Божиитѣ блага, наука, искусство, техника, социални институти, социални богатства, и на първо мѣсто ония — природни и технически средства, които сж абсолютно необходими, за да може да приложи разумно той своитѣ сили, своя трудъ и прояви своето творчество: земята, машинитѣ, оръдията и средствата за производство изобщо.

Но грамадната частъ отъ човѣчеството, при днешната социална организация, е почти напълно лишена отъ великото наследство на човѣшкия трудъ и човѣшкия гений на миналитѣ поколения. То идва на свѣта съ праздни рѣце и намира всички можщи средства за прилагане на труда и развиване разумно творчество окупирани отъ едно незначително меншество привилегировани хора, които по лично усмотрение и за лични цели използватъ тия можщи средства, безъ да държатъ смѣтка нито за правда, нито за човѣчностъ, нито за грознитѣ резултати отъ личното разполагане на тия средства за останалитѣ хора, за цѣлото общество, а така сжщо и за по-далечното свое бѣдеще. Нѣщо повече. Грамадната частъ отъ човѣчеството се вижда не само обезнаследено, но и поробено економически. експлоатирано и ограбвано. Неговата единствена ценна собственостъ — неговати жизнена сила, умствена и физическа, е осждена да играе ролята на оная „стока“, чието подцѣняване, недоплащане, експлоатиране е социално организирано, осигурено чрезъ законитѣ, чрезъ въоръжената сила на дѣжавата, чрезъ цѣлата социална и държавна организация. По тоя начинъ, върху една почти напълно паразитична основа, се развива социалното творчество на днешното общество, изгражда се една цивилизация, зачната въ грѣхъ и предназначена да осигури лекъ и разточителенъ животъ на една незначителна частъ отъ човѣчеството, и то съ цѣната на непоносими лишения и страдания на работнитѣ маси и особено на тия въ колониалнитѣ и полуколониални страни, и която има за своя бе-

зусловна предпоставка невежеството и културната независимост на тия маси изъ цѣлия свѣтъ, както и организираното насилие надъ тѣхъ въ всичкитѣ негови форми, отъ ограничението свободата на мисълта до гражданскитѣ и общочовѣшки войни.

На такава основа може да се изгради само общото човѣшко нещастие, което днесъ виждаме изразено въ всеобщото бѣдствено положение, бременно съ нови войни и революции, съ още по-грозни страдания.

Страданията изобщо сж всегдашенъ спжитникъ на неразумния, отклоняващия се отъ божественитѣ закони животъ. Тѣ идатъ преди всичко като едно предупреждение за това отклонение. Едновременно съ това тѣ посочватъ причинитѣ на злото и насочватъ вниманието и волята върху тия причини. Въ обществения животъ на плътския човѣкъ съ неговата посредствена разумностъ и посредственъ моралъ тѣ играятъ особено важна роля — раздвижватъ маситѣ отъ тѣхната инертностъ, даватъ обща насока на тѣхнитѣ желания и стремежи, на тѣхната воля и ги изкарватъ отъ безсилието на дребния, затворения егоизъмъ и индивидуализъмъ. Тѣй недоволнитѣ маси се издигатъ до носители на високи обществени идеи, проводници на високи стремежи и въобще могатъ да станатъ могъщи фактори на историята, двигатели на прогреса. Тѣй възникватъ голѣмитѣ социални движения, които създаватъ нови епохи въ историята.

Нтй-голѣмитѣ страдания произтичатъ днесъ въ обществото отъ тѣй наречената безработица и засилваща се нѣмотия. Безработицата, която взема все по-грамадни размѣри, е, както казахме, най-характерното зло на днешната социална система; то най-добре ни разкрива и нейната вътрешна сжщина. Споредъ статистикитѣ на странитѣ, гдето безработнитѣ получаватъ държавна или общинска подкрѣпа, числото на тия безработни понастоящемъ въ Европа и Америка възлиза на повече отъ 15 милиона души. Това число обаче е много по-низко отъ действителното. То донѣкжде само може да ни даде идея за числото на неподпомаганитѣ безработни, за полубезработнитѣ, за низкитѣ надници на ангажираниитѣ въ работа и изобщо за засегнатитѣ отъ нѣмотията и глада.

Има хора, и тѣ сж много, които смѣтатъ това социално явление за „неизбѣжно зло“, за нѣщо временно и „нормално“. Наистина, безработни е имало отъ самото начало на днешното индустриално развитие. Индустрията, изобщо, при капиталистическитѣ порядки, не може да се развива безъ една голѣма армия отъ безработни, безъ гладни и лишени отъ всѣкакви средства хора. Но днешната безработица е нѣщо необикновено и за капиталистическитѣ порядки. Тя говори, че съвременната обществена организация влиза въ една фаза на развитие много критическа и болезнена. Тая безработица задава вече най-голѣми грижи и опасности на отговорнитѣ държавни хора въ голѣмитѣ капиталистически страни. Германия днесъ е принудена да плаща за подпомагане на безработни повече средства годишно, отколкото плаща за репарациитѣ. Това подпомагане е обаче само едно недостатъчно и палиативно средство. То ни най-малко не разрѣшава въпроса, защото средствата за подпомагането трѣбва да се взематъ пакъ отъ народнитѣ маси чрезъ нови данъчни тяжести.

Отъ где иде безработицата? „Свръхпроизводство“ има, стѣсняване на свѣтовния пазаръ при общо развитие на индустрията има, — обясняватъ държавнитѣ економисти.

Но фактически „свръхпроизводството“ е само фиктивно. Складове, магазини, пазари сж наистина препълнени съ стоки, но тия стоки съвсемъ не сж „излишни“, напротивъ, тѣ сж свършено недостатъчни да задоволятъ нуждитѣ на оголѣлия, обосѣлия, ненахранения добре, лишения отъ необходимата покжщнина народъ, който тжне въ мизерия; само че тоя народъ, вследствие присжщата на социалния строй система на използуване и експлоатиране на неговия трудъ, не е въ състояние да купува тия стоки, „изгубилъ е консумативната си способностъ“.

Но ако приемемъ даже, че наистина има премного изработени, „излишни“ стоки, отъ кжде на кжде следва да има изобщо безработни? Това е наистина „естествено“ явление, но само при господстващата система на експлоатация на труда, основана върху частното притежаване на голѣмитѣ и модерни средства за производство. Ако тия последнитѣ бѣха въ ржцетѣ не на отдѣлни лица, а обществено достояние, ако бѣха предназначени да служатъ не за създаване на „стоки“ и печалби, а блага и средства за сжществуване за всички членове на обществото, тогава натрупването на фабрики и продукти, както и въвежданета на усъвършенствувани машини би водило не къмъ създаване на безработни и увеличение на мизерията, а само къмъ намаление на работното време, къмъ умѣрена и приятна работа за всички, къмъ благосъстояние за всички, къмъ освобождаване на цѣлото общество отъ тормоза на тежкитѣ лишения и страдания, създаване на жизнеспособенъ, вътрешно хармониченъ общественъ организъмъ, освобождаване на всички отъ страшния кошмаръ на жестокитѣ социални борби, на дивашкитѣ насилия, революциитѣ, войнитѣ, общата несигурностъ за утрешния день и къмъ насочване на цѣлото човѣшко развитие къмъ истинско братство, истинска човѣшка култура.

Това съзнание за причинитѣ на социалното бѣдствие и за изхода отъ него е съзнание вече не на отдѣлни мечтатели и незначителни групи, а на десетки и стотици милиони хора изъ цѣлия свѣтъ. То зрѣе и се развива срѣдъ бѣдствующитѣ маси и народи. То е вече и предметъ на най-великия въ историята на човѣчеството опитъ за изграждане по-справедлива и по-разумна социална система, който се разрешава днесъ предъ нашитѣ очи въ страната на съветскитѣ републики.

Това съзнание е плодъ обаче не само на страданията, но и на основния и мощенъ стремежъ къмъ правда, човѣчностъ, разумностъ, характерни за духовно пробудилата се човѣшка душа. Величавъ изразъ на тия стремежи ни даде християнството отъ първитѣ му времена. Въ това духовно пробуждане и израстване на човѣка е най-сигурната гаранция за изграждането на една нова култура на справедливостъ и човѣчностъ. Не само нови форми на по-справедливи социални отношения сж нуждни, а е нуженъ на първо мѣсто оня човѣкъ, който ще имъ даде истинския животъ и съдържание. Тоя новъ човѣкъ иде на земята. Ние живѣемъ срѣдъ зората на неговото пробуждане. Иде той и носи пълното обновление — любовъ къмъ човѣка и всѣка тварь, човѣчността, правдата, самопожертвуването за общо благо, а заедно съ всичко това — здравето, радостта и красотата на живота.

Подемъ въ биологията.

Новиятъ терминъ „организаторъ“ въ биологията.

Възъ основа на редъ свои и чужди изследвания Шлеманъ пръвъ въведе въ биологията въ 1924 година термина „о р г а н и з а т о р ъ“. Подъ думата „организаторъ“ се разбира такава частъ отъ организма, която опредѣля посоката на развитието на други по-близки или по-далечни индиферентни части на организма. Действието на „организатора“ се нарича „и н д у к ц и я“. Изследователитѣ сж констатирани нѣколко „организационни центрове“ въ организмитѣ. Напр. ектодермата отъ ушната областъ въ зародиша на тритона (опашато земноводно) е единъ такъвъ организаторъ. Ако присадимъ тази ектодерма на друго мѣсто въ сжщия или въ другъ организъмъ, ще видимъ, че тя ще създаде въ съседнитѣ тъкани редъ органи: нервна тржба, хорда, гръбначни прешлени. Резултатътъ е сполучливъ, когато това присаждане става не само върху индивидъ отъ сжщия видъ, но и върху други видове (по-близки или по-далечни); последниятъ видъ присаждания се наричатъ ксенопластични (напр. между опашати и безопашати земноводни).

Нѣкой пжтъ присадката влияе и организира тъканитѣ на организма, а нѣкой пжтъ обратното. У зародиша индукционното действие може да бжде сравнително по-голѣмо, после съ възрастъта може да се намалява, обаче следъ това пакъ може да се увеличава. Това е доказано експериментално.

Когато присадимъ зачатъкъ отъ опашка на тритонъ върху рана на мѣстото на предния крайникъ на тритона, то присадката ще даде крайникъ. Вайсъ, който е правилъ такива опити, казва, че влиянието при тѣзи опити се дължи на действието на „динамичното поле.“

За да личи по-добре динамичното действие, Гючъ е избралъ два вида съ различно обагрени клѣтки, а именно два вида разнo обагрени хидри (живѣятъ въ нашитѣ блатъ): частъ отъ тѣлото на тъмнокафавата хидра съ съвсѣмъ млада пжпка той присажда върху тѣлото на тъмнозелената хидра. Срастването успѣва лесно. Пжпката понеже не разполага съ достатъчно материялъ, увлича въ новитѣ си образования и тъмнозеленитѣ околни клѣтки, което се вижда отъ появяването на тъмнозелени части въ растящата пжпка. Въ това ясно се вижда влиянието на растящата пжпка върху околнитѣ пжпки.

Интересно, че Шлеманъ и Манголдъ независимо единъ отъ другъ сж дошли до една и сжща идея, т. е. едновременно откриха индукцията у тритона. Ако вземемъ отъ ектодермата на зародиша на *Triton cristatus* такава частъ, която е предназначена за бждещъ епидермисъ и я поставишъ въ зародиша на *Triton taeniatus* въ такова мѣсто, което е предназначено да даде преденъ мозъкъ, тя ще се развие въ мозъкъ: отъ този фактъ следва, че тая смѣнена частъ по отношение на своята по-късна сждба е индиферентна. Отъ друга страна подобни факти показватъ, че въ разнитѣ области на зародина господствуватъ влияния, които опредѣлятъ на индиферентнитѣ части тѣхната понататѣшна сждба.

Много опити сж правени за установяване на мѣстата на организационнитѣ центрове. Такива организационни центрове сж намѣрени у тритона, у планарията, у прешленеститѣ червеи, у хидрата и пр. У хидрата напр. сж констатирани два главни организационни центрове: единиятъ е перистомата (околоуствната частъ или ораленъ край), а другиятъ е при основата на хидрата (адораленъ край). Браунъ поставилъ едно пипало съ частъ отъ перистомата върху каква да е точка отъ тѣлото на хидрата, и тая присадка вече почва да организира околнитѣ тъкани. И наистина, на това мѣсто се появяватъ нови уста съ вѣнецъ отъ пипала, при което перистомната частъ е действувала като организаторъ върху околнитѣ тъкани.

Сега усилено се работи въ тая областъ на биологията отъ множество работници; такива сж, освѣнъ горнитѣ, още: Бауцманъ, Брандъ, Харисонъ, Филатовъ, В. Гайницъ (интересна е статията му „Анализъ на организационния центъръ“ въ „Докладъ за четвъртия годишенъ конгресъ въ Инсбрусъ въ 1924 година“ на нѣмското общество за изследване на наследствеността). А Марксъ, Веселъ и пр.

Главно въ два центъра работятъ усилено работници въ тая нова областъ: въ Вилхелмовия биологиченъ институтъ въ Берлинъ (отдѣлението на Манголдъ) и въ зоологическия институтъ въ Фрибургъ (подъ директорството на Шпеманъ).

Важно е, че Шпеманъ и Манголдъ съ своитѣ ученици сж дошли до сжитѣ заключения, до които сж дошли Лаковски въ Франция“) и Гурвичъ въ Русия, но по съвсѣмъ други пѣтища.

Сега е важенъ характерътъ на индукционното действие. Могатъ да се предположатъ две нѣща: или че индукционното действие се дължи на извѣстни частици, които преминаватъ отъ една частъ въ друга и влияятъ, или пъкъ, че то е отъ динамиченъ характеръ, т. е. се дължи на действието на извѣстни сили. Коршелтъ казва, че изследванитѣ факти не могатъ да се обяснягъ другояче, освѣнъ чрезъ митогенетичнитѣ лъчи на Гурвичъ, т. е. се дължатъ на динамично действие.

Нѣкои би могли да кажатъ: „Да не би присадката да влияе върху околнитѣ тъкани съ помощта на нѣкои вещества, които изпушца, или пъкъ по сжщия начинъ да влияе организмътъ върху присадката“. Опититѣ на Гурвичъ доказватъ, че тукъ имаме динамическо действие, защото при неговитѣ опити частъ отъ корена се туря на извѣстно разстояние (значи безъ допиране) срещу частъ отъ нѣкой организмъ и предизвиква въ тая частъ извѣстни физиологични промѣни. Тукъ вече е изключено напълно всѣко действие чрезъ материални частици. Явно е, че имаме работа съ динамичното действие на „организатора“.

Психични фактори задъ физиологичнитѣ процеси. Психични фактори задъ еволюционния процесъ.

За установяване на организационнитѣ способности на долния, аборалния край на хидрата (основата) сж правени редъ опити отъ Бургъ, Гьочъ, Исаевъ, Трипъ, Муцъ и пр.. Единъ отъ опититѣ се със-

*) Вижъ „Житно Зърно“, год. VI кн. 1.

тои въ следното. Отдѣля се основата на хидрата. Отдѣля се и предниятъ край на хидрата съ пипалата и на нейно мѣсто се поставя отдѣлената основа на хидрата, Тогазъ става следното: на долния край (дето е била основата на хидрата), на мѣстото на раната се появяватъ нови уста съ вѣнецъ отъ пипала. Този опитъ показва, че една малка, но съ голѣмо динамично действие частъ отъ тѣлото на хидрата (каквато е основата на хидрата), може да упражнява влияние не само върху съседнитѣ области, но и върху цѣлото тѣло.

Отъ друга страна съ този опитъ се доказва цѣлесъобразността въ реагирането на хидрата при новитѣ условия. И наистина, въ новото положение кое би било най-цѣлесъобразно? При кой начинъ на реагиране хидрата ще употреби най-малко материали, енергия и време въ случая: когато на обратния край (дето е била основата) се образува вѣнецъ отъ пипала. И хидрата прибѣгва до този цѣлесъобразенъ начинъ, макаръ и това да води съ себе си измѣняването на поляритета, превръщането му въ обратенъ.

Въ този случай ние виждаме цѣлесъобразно реагиране на организма къмъ извѣстни външни условия, но такива условия, които не се срѣщатъ почти никога въ нормалния животъ на организма. Следователно тукъ е нѣмало време да действа естествениятъ подборъ. Зная се, че селекционизмътъ иска да обясни цѣлесъобразността, която виждаме въ формитѣ и функциитѣ на организитѣ чрезъ естественъ подборъ и съ това да обясни еволюционния процесъ. Обаче, знае се, че за да може естествениятъ подборъ да действа, нужни сж много поколения и дълго време, въ течение на което постепенно ще се подбиратъ известни индивиди. Обаче тукъ безъ да е ималъ подбора възможностъ да действа, защото организмътъ се поставя за пръвъ пжтъ при извѣстни условия, при които не е билъ поставянъ никога до сега и следователно подборътъ не е ималъ време да действа, пакъ организмътъ реагира цѣлесъобразно. Очевидно е, че тукъ целесъобразността не може да се обясни по механиченъ начинъ. Обяснението чрезъ подбора е механическо. Но щомъ имаме цѣлесъобразностъ и тя не се подава на обяснение чрезъ подборътъ, очевидно е, че тукъ имаме работа съ психиченъ факторъ. Прѣкото приспособление, т. е. приспособлението, при което е изключено участието на подбора, води къмъ приемане на психичния факторъ при обяснение на цѣлесъобразността и при еволюционния процесъ.

Има множество такива примѣри, изложени въ по-раншни статии по биология въ „Житно зърно“ (год. 2 — 5), напр. опититѣ на Харисонъ, Брандъ, Николасъ и др. Обаче и при проститѣ опити, напр. при нѣкой обикновенъ опитъ на Шпеманъ, Манголдъ и пр., пакъ се прозира действието на психичния принципъ, понеже виждаме цѣлесъобразностъ безъ действието на подбора.

Всичко това причини възраждане на неоламаркизма (психоламаркизма). Ламаркъ приема нѣколко фактора за еволюцията: влияние на употребата и неупотребата на организитѣ, прѣкото влияние на външнитѣ условия и психичния факторъ. Споредъ него психичниятъ факторъ действа при еволюционния процесъ и при физиологичнитѣ про-

цеси само при висшите животни. Поради натрупването на множество факти днес ламаркизмът възкръсва, но понеже се вземат пред вид успехите на науката от Ламарка до сега, то ламаркизмът претърпява известни корекции: психоламаркизмът разширява психичния фактор върху всички организми. При тогавашното състояние на науките Ламарк не е могъл да изнесе своята теория в завършен вид; той я е примисил с някои погрешки, които сега се изправят.

Заклучение.

Днес за биологията съввеждането на тези два принципа: организаторския и психичния, се отваря ново широко поле за изследване, което все повече я поставя в свръзка с окултната наука. Естествените науки все повече потвърждават известни окултни истини. Термините „организатор“, „организационен център“, „динамично поле“, „индукция“ и пр., които мнозина днешни биолози постоянно споменават, не сж ли загатване за етерния двойник, който организира формите? Това, което естествените науки налучкват сега като „организатори“, не сж нищо друго, освен центрове на сили в етерния двойник. Тук вече идваме до една нова анатомия и физиология, която е подробно разработена от окултната наука. Даже Лаковски въз основа на своята теория и на фактите казва, че официалната наука трябва да приеме вече телепатията, ясновидството. Нещо повече. Въз основа даже само на неговите изследвания вече науката идва да приеме аурата. А щом стане и това, тогаз вече въпросът за невидимия свят е разрешен в положителен смисъл. От друга страна въз основа на изследванията на Дюрвил и пр. опитно се доказва, че съзнанието може да съществува извън физическия мозък. И съ това се разрешава един от важните въпроси, които сж вълнували толкоз века човешкия дух. От друга страна щом се приеме психичния фактор за еволюционния процес, то вече пада механическото обяснение на еволюционния процес. Тогаз не може вече животът и еволюцията да се обяснят чрез физикохимични, чрез механични процеси. От друга страна приемането на психичния фактор за физиологичните и еволюционния процеси, естествените науки все повече се приближават към окултизма, понеже последният отдавна е твърдил това. Нещо повече: Както има преходни степени между растението и животното, така има преходни степени и между минералното и растителното царство, напр. „течните кристали“. Защото в природата всички царства сж в генетическа връзка помежду си, и това, което съществува в едното царство, съществува в зачатък и в понисшите царства. Така постепенно ще дойдем до схващането, че всичко е надарено съ съзнание, че цялата природа е жива и разумна. А това е основно положение на херметическата школа.

Т.

С Т Ж П К И.

Жадувахъ за Тебе. Презъ тебе трѣбваше да мина, за да достигна до Тебе — Ти даваше полетъ на моитѣ крила, ти сковаваше моитѣ нозе — Ти и ти, безкрайна радостъ и безкрайно разочарование — Ти и ти, безкрайна красота и безкраенъ хаосъ.

Презъ тебе трѣбваше да мина, за да достигна до тебе, — ти и Ти, Любовь, си само Една.

* * *

Търсѣхъ свободата. Желѣзни окови звѣнтѣха на нозетѣ ми. — Призовахъ небето, призовахъ звездитѣ, призовахъ всички, които се наричаха свободни, да снематъ оковитѣ отъ моитѣ нозе. — Оковитѣ се вплитаха по-здрави, по-зловещо звѣнтѣше тѣхната пѣсень.

Призовахъ най-после и Тебе. Царствената Ти осанка смути моитѣ окови. Благиятъ Ти погледъ ги разтопи, превърна въ безцени камъни, и направи отъ тѣхъ диадема за моето чело.

Любовъ, това направи Ти.

* * *

Камъчето малко ми прошепна: Стоя тукъ заради нея. Тя ме тукъ постави. Тя майчински бди надъ мене Тя ме готви за другъ животъ Тя ме тукъ постави, Тя ще ме отмѣни. Тя, Любовьта“.

* * *

Ти никога не спишъ. Отъ векове работишъ день и нощъ — садишъ, отглеждашъ, насърдчавашъ. Умората на Тебъ е неизвестна. При Твоята почивка мракътъ би нахлулъ. А Ти, Любовь, си светлина. — Ти никога не спишъ.

* * *

Красивъ е Твоя пжтъ, Любовь. Красивъ е, защото е пжтъ. — Въ свѣта почивка нѣма. Въ почивката нѣма красота. И най-хубавата мѣстностъ ще разгледашъ день, два, петъ, и тя ще ти омръзне.

Богатство има въ Тебъ, Любовь, богатство отъ картини, защото си пжтъ.

Пжтьтъ е красивъ, но безъ пжтникъ, пжтя нѣма, кой да види. — Пжтникътъ върви, и всѣка стжпка нови минове разкрива, нови красоти.

Красивъ е Твоятъ пжтъ, Любовь. — Красивъ, защото е пжтъ.

В Ъ С Т И

Идеитѣ на Бѣлото Братство въ чужбина. Ето извадки отъ едно писмо отъ Аржентина: „Действително, че учението на Учителя отъ нѣколко години премина малкитѣ български граници и се разлѣ като водитѣ на океана и като свѣтлината на слънцето по цѣлото земно кълбо. Не закѣснѣхме и ние да го подкрепимѣ и разпространимѣ въ Аржентина. Има повече отъ 4 години, отъ какѣ проникна тая свѣтлина много тукашни братя и сестри, които изявиха желание да се превеждатѣ и четатѣ тѣзи тѣй цѣнни бѣседи отъ Учителя публично въ салона. Доста бѣсѣди сѣ преведени отъ български и италиянски на испански и се четатѣ и печататѣ. Освенѣ това тѣ сѣ изпратени да се четатѣ и печататѣ вънѣ отъ аржентинскитѣ граници въ Чили, Перу, Урагвай, Парагвай, Мексико и пр... Вие не можете да си представите, съ каква любовѣ се посрѣщатѣ тѣ, какѣ редакторитѣ на нашитѣ вѣстници и списания ни искатѣ материялѣ, защото получаватѣ писма, съ които ги замолватѣ да печататѣ материялѣ отъ Учителя. Сжщо така се пѣятѣ всички пѣсни на Бѣлото Братство на български.

И тѣй, братята отъ день на день се свѣрзватѣ съ братската любовѣ и разрушаватѣ преградитѣ между народитѣ. Тукашнитѣ братя сжщо така чувствуватѣ, че сѣ едно съ васѣ и желаятѣ скорошното реализиране на всемирното общонародно братство, въ което всички ще се почувствуваме деца на единѣ и сжщѣ баща и майка: божествената любовѣ. Всичко тукѣ отива въ прогресивна възходяща степенѣ и не ще закѣснѣ времето, когато Учителѣтѣ ще стане извѣстенѣ на цѣлата аржентинска преса и народѣ“.

Магдалена де Пита е напечатаала въ аржентинското списание „Elevation“ въ испански преводѣ предговора на Мара Бѣлчева къмѣ „Високия идеалѣ“. Преводѣтѣ е придруженѣ съ портрета на Учителя. „Високиятѣ идеалѣ“ се превежда на турски. Преведени сѣ на чешки и сѣ печатани въ Прага бѣседитѣ отъ Учителя: „Тритѣ основи на живота“ и „Мировата любовѣ и космичната обичѣ“.

„Тайнитѣ на мистицизма и окултизма“, статия отъ Ат. Илиевѣ въ спис. „Българска мисълѣ“ год. VI. кн. 3, мартѣ 1931 година.

Авторѣтѣ разглежда книгата на професорѣ Кинкелѣ съ горното заглавие и съ право изтъква погрѣшното разбиране на сжщността и значението на религиозния мистицизмѣ отъ проф. Кинкелѣ. Споредѣ Кинкелѣ мистицизмѣ е изразѣ винаги на западане, израждане на единѣ народѣ. Илиевѣ чрезѣ редѣ примѣри изтъква, че истинскиятѣ мистицизмѣ никога не е билѣ причина за разпадането на единѣ народѣ, защото всѣка истинска религия си има свои възвѣстителѣ, които преживѣватѣ мистичното доближаване и съединяване съ Бога. Така че съ право Илиевѣ казва, че мистицизмѣтѣ не е опасенѣ нито за моралното, нито за културното развитие на едно общество. И Илиевѣ завършва: „Проф. Кинкелѣ грѣши като свежда всѣки религиозенѣ мистицизмѣ къмѣ една психична регресия, къмѣ едно повръщане до примитивното свѣторазбиране и примитивнитѣ състояния на човѣшкия духѣ“.

Колкото за страхуването му отъ сектитѣ ще кажемъ, че днешнитѣ духовни движения, които възникватъ на всѣкъде по свѣта, сж не опасностъ, но единъ признакъ, че човѣшкото съзнание се разширява и се събужда за изграждането на една разумна, хармонична култура на миръ, братство и свобода.

„Противъ дъновизма като теософско учение“ отъ проф. Михалчевъ, въ сп. „Философски прегледъ“ год. III, кн. 2. Споредъ него всички тѣзи свободни духовни движения сж били признакъ за изграждане на културата и водятъ къмъ изграждане и затова представляли опасностъ за културата.

Днешната култура е въ задънена улица, тя е пълна съ вътрешни противоречия. Изграждането иде не отъ тѣзи духовни движения, но отъ сегашнитѣ разбирания и методи. Той казва, че привърженицитѣ на духовнитѣ движения ставали ненормални. Тогазъ, пита се, кое е нормалното: да се стремимъ къмъ обнова, къмъ една разумна човѣшка култура, къмъ човѣщина, къмъ една нова култура на миръ и братство, да работимъ за нареждане на живота на хармонични основи, да работимъ за премахването на войнитѣ, насилията, или пъкъ да водимъ „всѣсветски войни“, да употребяваме задушливи газове и пр.

Тѣзи духовни движения сж като реакция противъ признацитѣ на изграждане, които забелѣзваме днесъ въ културата и за които говори Шпенглеръ. Тѣзи духовни движения сж изразъ на загоряването на едно ново съзнание, което иска да реализира вѣчнитѣ божествени принципи въ живота. Появата на тѣзи движения показва, че е близка пролѣтътъ на новата култура.

Трѣбва да си разяснимъ преди всичко въпроситѣ: 1) могатъ ли изворитѣ на познанието, „съ които разполага днешното човѣшко съзнание, да се разширятъ, да се увеличатъ. 2) границитѣ на познанието, които сж валидни за днешното човѣшко съзнание могатъ ли да се разширятъ; могатъ ли да се прекратятъ винаги границитѣ на познанието или пъкъ тѣзи граници, които сж валидни за днешното съзнание, сж валидни веднѣжъ за всѣкога. 3) Ако изворитѣ и границитѣ на познанието могатъ да се разширятъ, то имаме ли възможностъ да докажемъ обективната стойностъ, обективната валидностъ на това ново познание. което ще добиемъ? Тѣзи три въпроса сж важни преди всичко при разглеждане на интересувашитѣ ни въпроси.

На аргументитѣ на проф. Михалчевъ ще се отговори обстойно на друго мѣсто, като за изходна точка се вземе разглеждането на горнитѣ три въпроса.

Новитѣ духовни движения били опасни за бъдащото на народа. Да, винаги новитѣ идеи, новитѣ разбирания сж били опасни. но за какво? За съществуването на стария редъ на нѣщата, но тѣ сж добре дошли за онзи, който иска коренна обнова на днешния животъ, за да излѣземъ отъ днешното хаотично положение.

КНИГОПИСЪ

„**Christianisme Rosicrucien**“, издание на Розенкрайцерското общество въ Съединенитѣ Щати.

„**Mazdaznan**“, органъ на Обществото „Маздазнанъ“, Парижъ, год. IX, кн. 6, 1930 год.

„**Le voile d'Isis**“, Парижъ, мартъ 1931 година, 36 г., кн. 135.

„**Le messenger d'Evolution**“, излиза въ Antony (Seine) — Франция, мартъ 1931 година.

„**La revue spirite belge**“, мартъ 1931 година.

„**L'Initiateur**“, мартъ, 1931 година.

„**Le Sinceriste**“, органъ на лигата за морални реформи чрезъ Истината, Белгия.

„**Elevation**“, медитации отъ Едуардъ Саби, гр. Antony (Seine) — Франция.

„**Le Fraterniste**“, излиза въ „Синъ-Льо-Нобль (Франция), мартъ 1931 година.

„**Luce e ombra**“, Римъ, год. 1931, кн. 2 и 3, февруарий и мартъ 1931 година.

„**L'Eroldo della Salute**“, Италия, кн. 6, 1930 год.

„**Mondo occulto**“, езотерично списание, год. 11, кн. 1., 1931 год., Неаполъ.

„**Goetheanum**“, международенъ седмичникъ за антропософия и тричленность, Швейцария.

„**Die Glocke**“, месечно списание за разпространение на духовна култура въ нѣмския народъ, 1931, 11 година, кн. 3—4.

„**Aus Zeit uud Ewigkeit**“, органъ на международния съюзъ за недогматични духовни стремежи, Лайпцигъ.

„**Balkana Konkordo**“, месеченъ органъ на балканскитѣ есперантисти, год. 1, кн. 4. София.

„**Oomoto**“, месеченъ експерантски органъ на оомотското движение, излиза въ Камзока (Япония).

„**Oomoto Internacia**“, излиза въ Парижъ.

„**Јужнословенска искра**“, Бѣлградъ, 20 мартъ 1931 година, год. 2, кн. 19.

„**Упознај себе**“, Бѣлградъ. априлъ 1931 год. 1, кн. 4.

В. „**Братство**“ год. 3, бр. 30 и 31 год. Севлиево.

„**Добро здравис**“, вѣстникъ за здравна просвѣта, Кюстендилъ.

„**Съвременникъ**“, седмичникъ за литература, искусство и културенъ животъ.

„**Витлеемска звезда**“, Абон. 60 лв. Адресъ: ул. „Любенъ Каравеловъ, № 34 — Бургасъ.

„**Трѣзва просвѣта**“, органъ на учителския неутраленъ въздържателенъ съюзъ. Абонаментъ 30 лв. Габрово.

„**Свѣтлоструй**“, органъ на читалището въ с. Щръклево (русен.)

„**Учителска мисль**“, кн. 6 и 7, год. 12, органъ на Бѣлг. учителски съюзъ, София.

„**Читалище**“, органъ на Върховния читалищенъ съюзъ въ България — София.

„**Свободно възпитание**“, год. 9, кн. 5—6, ред. Д. Кацаровъ.

„**Духовна обнова**“, ул. „Шейново“, София, абон. 50 лева.

ПРОДЪЛЖАВА СЕ ЗАПИСВАНЕТО АБОНАТИ ЗА

СП. „ЖИТНО ЗЪРНО“

**ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 80 ЛВ. ВЪ ПРЕДПЛАТА
ЗА СТРАНСТВО 1 ДОЛАРЪ**

Редакция сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“

УЛ. „ВИТОШКА“, № 3, III ЕТ. СТ. 369, СОФИЯ.

Rédaction et Administration „JITNO ZERNO“

RUE VITOCHKA, 3 — SOFIA (Bulgarie)